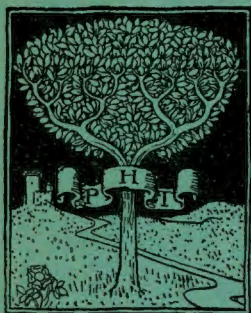

PERSONHISTORISK TIDSKRIFT

1941—42

UTGIVEN

AV

PERSONHISTORISKA SAMFUNDET

GENOM

BENGT HILDEBRAND

ÅRG. XLI.

HÄFT. 4

INNEHÅLL.

	Sid.
Om personregister. Av docenten fil. dr BENGTHILDEBRAND, Stockholm	157—176
Tillägg till ELSA NORDSTRÖM, Ska-ätten	177
Meddelande och notiser	178
Personregister. Utarbetat av amanuensen fil. kand. ELSA NORDSTRÖM, Penningby .	179—185

Om personregister.

Av **Bengt Hildebrand.**

Till den historiska, biografiska och genealogiska forskningens viktigaste tekniska hjälpmedel höra personregister i de arbeten, som beröra dithörande ämnen. Dylika register, i äldre tid ofta uppställda som ett allmänt index, alltså såväl sak- som personregister, förekomma ganska tidigt i vetenskaplig litteratur, icke minst under 1600-talet. Någon allmän regel att utarbete dylika register blev det emellertid ingalunda och i Sverige saknar äldre historisk litteratur i påfallande grad personregister,¹ även när det gäller avhandlingar, monografier, memoarer eller andra verk, där man just skulle vänta ett dylikt. Under de sista årtiondena har visserligen en bestämd vändning till det bättre här skett. Det är numera snarast påfallande, om en akademisk avhandling i historia eller en historisk eller biografisk monografi saknar personregister. Icke desto mindre utkomma många värdefulla historiska verk alltjämt utan att vara försedda med detta elementära hjälpmedel för forskningen. Det lider intet tvivel, att dylika arbeten icke alls i samma utsträckning kunna tillgodogöras för forskningen som de, vilka ha register. Detta gäller så mycket mer, som litteraturens enorma ansvällning oftast gör det omöjligt för en forskare att, därest en bok, som icke centralt hör till hans ämne, saknar register, få tid till att genomläsa eller ens genombläddra densamma för att se, om den eventuellt kan ge bidrag till hans eget arbete.

Även i de fall, där en bok har personregister, är det emellertid icke säkert, att allt är väl beställt. Det är ingenting ovanligt att finna hafsiga, slarviga, ojämna eller på annat sätt ovederhäftiga register.²

¹ Ett äldre historiskt editionsarbete, som visar motsatsen, i det att det innehåller ett förträffligt register (person-, sak- och ortregister), är J. H. Lidéns utgåva av Brefväxling inellan ärke-biskop Eric Berzelius den yngre och dess broder censor librorum Gustaf Benzelstierna (1791).

² Dåligt är personregistret i t. ex. C. W. Oseen, Johan Carl Wilcke, experimental-fysiker (1939): det är icke alls genomarbetat med någon sorts konsekvens, personer (t. ex. P. Elvius d. ä. och d. y.) äro sammanblandade, o. s. v.

Uppställningen av detta kan också vara sådan att den på ett eller annat sätt förfuskar registrets egentliga syfte. Därtill förekommer alltför stor inkonsekvens mellan olika arbeten i fråga om registeruppställning, vilket naturligtvis vållar svårigheter. Allt detta beror i någon mån på, att saken förut ingenstädes ordentligt dryftats. I själva verket vore det av stort värde, om en systematiskt genomtänkt grundsyn i frågan och några delvis rent praktiska synpunkter på ämnet finge göra sig gällande.

Man måste därvid i första hand söka klargöra dels motiveringen för förekomsten av personregister, dels principerna för utformning av desamma. Motiveringen är dubbel och utgår både från den egentlige läsarens synpunkt och från studiesyftet hos t. ex. en forskare, som mera tillfälligt undersöker, om ett arbete kan vara honom till nytta. För båda gäller ju, att sidhänvisningarna vid namnen äro en värdefull vägledning — för läsaren, om han vill återfinna, och för forskaren, om han vill finna notiser om en bestämd person. Men därtill kunna såväl läsaren som forskaren önska att i registret finna starkt koncentrerade personnotiser om i boken förekommande gestalter, sålunda icke blott fullständiga namn utan också t. ex. yrkesbeteckning eller titlar, en kvinnas giften, i utförligare register även personers födelse- och dödsår. Dyliga uppgifter tjäna centralt personregistrets idé därigenom, att de verkligen säkert, klart och på lättfattligt sätt identifiera en person och således särskilja denne från andra med exakt lika eller nära liknande namn, eventuellt också samma yrke eller titel. En historisk, biografisk, genealogisk och kronologisk bestämning av personen i fråga blir härigenom möjlig.

Den exaktaste korta identifieringen av en människa i ett personregister innebär automatiskt ett krav, som besynnerligt nog ofta förbises. Det borde eljest vara självklart från såväl logisk som praktisk synpunkt, att när man i register efter register söker samma person, så bör denne överallt vara angiven och placerad på åtminstone någorlunda lika sätt. Härav följer emellertid obligatoriskt, särskilt när det gäller medeltid, 1500- och 1600-tal, kravet på viss namn-normalisering och namnsystematisering. Likaså böra yrkes- eller titelnotiser i allmänhet ges någorlunda lika utformning. Genom så vitt möjligt enhetliga principer underlättar man väsentligt forskarens och forskningens mödor, och det är ju därför registret främst är till.

Av allt det sagda framgår en sak, som icke nog kraftigt kan understrykas: *ett personregister är eller bör i varje fall vara en bearbetning från bestämd, närmast biografisk eller genealogisk, synpunkt av en boks innehåll.* Härav följer en kompletterande, negativ slut-

sats: då personregistret är en bearbetning, bör det *icke* vara rätt och slätt ett mekaniskt utdrag ur boken. Häremot syndas emellertid ofta. Några exempel kunna klargöra saken.

Vad man främst vill veta i ett personregister är: *vem* är vederbörande man eller kvinna, och *var* står han eller hon nämnd i boken. Vad däremot just registret i allmänhet icke i första hand nödvändigt behöver ge upplysning om, är de eventuella *namnvarianter*, som förekomma i t. ex. citat eller i en urkundspublikations texter, ofta författade av olika skrivarehänder och utformade med äldre tiders vårdlösa och inkonsekventa stavningssätt — man måste med andra ord *normalisera*. Den, som från filologisk synpunkt vill studera varianterna, har dem nämligen redan i texten och kan genom registrets sidupplysningar finna dem. Frågan ställer sig likvisst något olika dels för olika epoker, dels beroende på arten av textens namnvarianter. För medeltiden, där identifieringen ofta är särskilt svår, är det åtminstone i urkundspublikationer i allmänhet både nyttigt och nödvändigt att i varje fall (t. ex. inom parentes) efter de normaliserade namnen ange textens huvudformer och varianter, detta redan just för identifieringsbevisningens och den vetenskapliga kontrollens skull; att dylikt även tjänar filologiska intressen är i detta fall en fördel.¹ Har en plattysk, baltisk medeltidstext namnformen herr »Karl van Tuften» och denne enbart stode i registret på T (van Tuften), så skulle få läsare förstå, att det gäller marsken och riddaren Karl Ulfsson (sparre) till Tofta, till vilken således hänvisning bör göras. I all äldre utländsk text förvanskas f. ö. vanlingen svenska namn. Då nuntien Germanico Malaspina talar om herr »*Indormius*», avser han Sigismunds kammarherre *Lindorm* Nilsson Bonde (av ätten Lilliehöök!), och Malaspinas »conte Henrico Gostavo» är greve Erik Brahe (Henrico = Erik; Gostavo tillkommet genom förväxling med brodern Gustaf Brahe).² I svensk text åter korrumpas utländska namn. Sålunda blir det för 1600-talet ofta nödvändigt, att textens förvirrade former av t. ex. skotska namn, såsom »Rödvin» för Ruthwen, »Riddarfort» för Rutherford, o. s. v., upptas som hänvisningar i registret och därpå som biformer vid det verkliga namnet.³

¹ Alldeles olämpligt är emellertid även i medeltids- och 1500-talseditioner att lämpa själva registeruppställningen efter textens filologiskt »råa» namnformer, så som t. ex. alltför mycket skett i S. L j u n g s register till Stockholms stads tänkebok 1524—29 (1940) och Arboga stads tänkebok (under tryckning). Jfr även nedan s. 164, not 2.

² J. A. P ä r n ä n e n, Le premier séjour de Sigismond Vasa en Suède 1593—1594 (1933), s. 60, not 1, och d e n s., Sigismond Vasa et la succession au trône de Suède 1592—1594 (1912), s. 200.

³ Rörande svarigheter vid registreringen av andra, rent utländska, t. ex. ryska och polska namn jfr H e l g e A l m q u i s t s bidrag ovan i PHT 1941—42, s. 81—93.

På en tid, då få släktnamn voro i bruk i Sverige, där man i stället använde fadersnamn (patronymika), kan en registeridentifiering ofta icke heller ske utan en genealogiskt klagörande tilläggsnotis. Har en tyskspråkig 1600-talsräkenskap omtalat hovmarskalken »Erich Jürgensson», så säger detta ingenting om mannens identitet — det gäller i själva verket hertig Johans av Östergötland marskalk och ståthållare Erik Jöransson (Ulfsparre).¹ Utlänningar gå i äldre svenska texter ofta under starkt skilda namnformer. Engelsmannen Geoffrey Preston, som ingick i svensk örlogstjänst under Erik XIV, kallas än med sitt riktiga namn, än Sigfrid Preston,² än Sigfrid Engelsman. Det duger naturligtvis inte att i ett personregister huvudplacera honom på E, enär »Engelsman» blott är hans nationalitetsbeteckning, ej hans namn, och icke heller är »Sigfrid» annat än en svensk korrumperad form för hans egentliga förnamn. Men en hänvisning bör göras från Engelsman och från Sigfrid till Preston och där anges de olika namnvarianterna.

I urkundspublikationer även för senare tid än medeltiden och 1500-talet bör man beträffande textens namnvarianter iaktta en regel, som redan antytts, nämligen att registret skall upptaga alla namnformer, som behövas för läsarens tolkning av namnet, d. v. s. för rätt identifiering. Har man i registret en huvudform som t. ex. Derfflinger, Georg, behöver man icke göra hänvisning från en textens biform som Derflinger, knappast heller uppföra den inom parentes efter huvudformen. Men väl skall hänvisning göras från en biform som Dörffling, Dörfflinger, som står på helt annan plats i registret än huvudformen och icke heller genast kan igenkännas som en biform av denna. Detsamma gäller t. ex. Denhoff och Dönhoff, som är polsk, respektive tysk form av samma namn. Talrika exempel i denna väg finnas i registren till publikationer som Svenska riksrådets protokoll, Kammarkollegiets protokoll samt Axel Oxenstiernas skrifter och brevväxling.

När det gäller vanliga, lättfattliga svenska namn, särskilt för något senare tid, t. ex. 1600-talet och framåt, är det emellertid meningslöst att belasta registret med textens namnvarianter. En domboksskrivare från 1600-talets förra del kan om en och samma bonde skriva t. ex. Erich Larsson, Erich Larson, Erick Larsson, o. s. v.

¹ Bristande dylik identifiering gör lätt ett register tämligen obrukbart eller i varje fall praktiskt svårhanterligt. I Publikationen aus dem Stadtarchiv Tallin, 8 (1935), står i registret drotsen Nils Turesson (Bielke) varken på Bielke eller Nils utan som: »Thurson, Nicholaus».

² Jfr bl. a. Ingvar Andersson, Erik XIV (1935), s. 201 ff., och dens., Erik XIV:s engelska underhandlingar (1935), s. 75.

Personregistret är tillfyllest med en enda namnform, nämligen den moderna och begripliga Erik Larsson.¹ Att han bör placeras på förnamn, alltså Erik, och ej på Larsson, som ju i detta fall icke är något släktnamn utan en fadersbeteckning, är en annan fråga, som nedan (s. 167) skall upptagas, varvid även frågan om namnnormalisering i dylika fall skall beröras.

Efter dessa inledande anmärkningar övergå vi till antydningar om det *namnurval*, som registret skall innehålla. Härvid är först att märka, att personregistret framför allt skall ansluta till den registrerade bokens egentliga innehåll och ämnessfär. Full konsekvens kan här lika litet som på något annat registreringsområde uppnås, men vissa huvudsynpunkter kunna anläggas. Vidare bör påpekas, att man, när det gäller personer inom bokens ämnessfär, bör såvitt möjligt ha blott *ett personregister*, *icke flera*,² vilket förvillar, då forskaren ibland tror sig ha kontrollerat saken, när han i själva verket blott genomgått ett register av flera. V. Millqvist har i »Svenska riksdagens borgarstånd 1719—1866» (1912) två register, ett över riksdagsmännen och ett över andra i arbetet nämnda personer. Den, som bläddrar i det sist stående registret utan att observera reservationen i dess början, blir således lätt missledd. Det riktiga är, att om någon kategori skall framhållas (såsom här riksdagsmännen), sätta dithörande personers namn med kursiv eller fetstil eller också som J. Kleberg gjort i arbetet »Kammarrevisionen—Kammarrätten» (1940), då han vill förteckna den grupp personer, som blott inskrivits i verket utan att kvarbli någon längre tid eller avancera, utmärka dem på visst sätt (här genom namn + antagningsdatum). I vissa fall kan en särskild registerförteckning utom det egentliga personregistret dock vara att rekommendera, nämligen om man vill registrera de i arbetet anförda författarna. Det kan nämligen icke anses lämpligt att, såsom bl. a. skett i en rad kyrkohistoriska studier, i huvudregistret utan vidare inrycka också de citerade författarna såsom sådana. Dessa höra ju ofta icke alls till bokens ämnessfär och den, som ser detta register, får en felaktig eller förvirrad uppfattning av, vilka personer arbetet i själva verket behandlar. Ofta synes en sådan författarregistrering över huvud icke nödvändig men önskar man göra den och boken har en litteraturförteckning, kunna sidhänvisningarna på författarna

¹ Jfr min kritik av icke normaliserade former i PHT 1930, s. 105.

² Att i en seriepublikation (tidskrift, årsbok) insätta personregister vid särskilda avhandlingar eller uppsatser, ej minst i medeltidsgenealogi, kan däremot vara berättigat, bl. a. för att få dessa register med i särtrycken. I huvudregistret bör dylikt klart angivas.

lämpligast insättas i denna förteckning.¹ Med dylik registrering kan man bl. a. vinna, att läsaren lättare kan följa t. ex. författarens kritiska diskussion angående moderna arbeten. Saknas i arbetet en litteraturförteckning, kan man i det vanliga registret uppföra citerade författare med *särskild stilsort*,² t. ex. kursiv, eller också sammanföra dem för sig i ett särskilt *Författarregister*, som placeras före det egentliga personregistret, detta för att icke förvilla den, som slår i bokens slut efter detta. De författare, som skola upptas i det sistnämnda, egentliga personregistret, bli då de som höra till bokens ämnesområde, nämligen i den mån de figurera som personhistoriska gestalter, icke som citerade författare i text eller noter. Icke heller skola sådana personer, vilkas brev till varandra anföras i noterna, redan fördenskull in i registret, utan blott om noten anför en verklig upplysning om personen i fråga.

I viss mån måste registren alltid anpassas efter en framställningsart. I ekonomisk-historiska arbeten är det sålunda mycket lämpligt, att även *firmor* (*firmanamn*) upptagas i registret. Också i andra historiska verk kunna emellertid firmor medtagas i personregistret, nämligen när firmanamnet består av ett eller flera personnamn, t. ex. handelshuset Tottie & Arfwedson, varvid hänvisning bör ske från det senare släktnamnet. I vissa slag av arbeten kan man tänka sig t. ex. ett *mytologiskt register*, bl. a. om ett arbete företrädesvis behandlar mytologi — ett dylikt register blir då egentligen ett slags sakregister. Ett personregister bör emellertid vanligen omfatta blott verkliga personer. Undantag kan från rent praktisk synpunkt göras, om boken rör endast ett fåtal av sagokonungar eller legendariska figurer, varvid naturligtvis i registret bör direkt anges exempelvis »nordisk gud», »sagokonung» eller dylikt. Men att i ett vanligt personregister till ett historiskt arbete eller serieverk finna »Midgårdsormen» eller liknande bland registrerade personer, gör snarast ett komiskt intryck och är av föga eller ingen nytta. Om en avhandling rörande medeltid särskilt eller i högre grad behandlar hagiografiska ämnen, d. v. s. rör *helgon*, så kunna dessa emellertid sättas i personregistret, vare sig de verkligen existerat eller äro mer eller mindre apokryfiska, ty frågan därom innebär ibland ett svårt historiskt problem, om vilket läsaren får orientera sig i texten.

¹ Så har skett i t. ex. B. B o e t h i u s, Magistraten och borgerskapet i Stockholm 1719—1815 (1943), s. 584—589.

² E. H e c k s c h e r, Sveriges ekonomiska historia, 2 (1936), anför visserligen författarnamnen med samma stil som övriga personers, men tillfogar vid författarna med kursiv titeln på det eller de anförda arbetena, varigenom klart markeras, att det ej rör bokens egentliga figurer utan anförd litteratur.

Vidare kan man stundom i historiska arbeten finna både Kristus och Jungfru Maria (ibland på J!), ja t. o. m. Gud, registrerade — en ren överloppsgärning. Anförande av den antika religionsvärldens gestalter, t. ex. Cupido, Venus eller Charon, vilket också skett, är naturligtvis lika onödigt, liksom namnen på Sokrates, Platon, Aristoteles eller andra antika författare blott därför, att de i något sammanhang omtalas i boken. Skulle framställningens art sakligt motivera de senares medtagande (t. ex. i ett lärdomshistoriskt arbete), bör man emellertid göra det. Men om t. ex. en avhandling rörande gustaviansk tid rent tillfälligt nämner Gustaf II Adolfs eller drottning Kristinas namn, utan att alls ge någon upplysning av värde rörande dem eller någon uppgift i egentlig relation till avhandlingens ämne, skola dessa namn givetvis heller icke med.

En annan kategori, som måste uteslutas, är t. ex. *en monografis huvudperson eller huvudpersoner*, vilket dock bör anges i registrets början. Dessa nämnas ju överallt i boken och en registrering blir därför meningslös.

Man bör se till, att personer registreras på sina verkliga eller konventionella namn (analys av denna fråga nedan) och icke, som löjligt nog skett, i misshugg uppföras efter titelinitial, t. ex. »Comte de Rebnak» under C i stället för under R.¹

*

I fråga om namnformer och namnplacering i personregister torde det vara mest praktiskt att analysera frågan i visst samband med olika tidsperioder.

Beträffande den svenska *vikingatidens* magra personhistoria så ansluter den i huvudsak nära till runstensmaterialet. Då runinskrifternas mesta värde är det språkliga och det, som man historiskt eller biografiskt vet om de på runstenar — eller i runinskrifter på lösa föremål — nämnda personerna, är ytterligt ringa och sporadiskt, utformas register till runverk lämpligast efter rent filologiska synpunkter. Så har också skett i t. ex. »Smålands runinskrifter» (Sveriges runinskrifter, bd 4), h. 1: R. Kinander, »Kronobergs läns runinskrifter» (1935). Här upptar registret efter de angivna personerna blott »m[askulint] personnamn», resp. »f[eminint] personnamn».

¹ Jfr L. Weibulls kritik av registret till »Erik Dahlberghs dagbok», 1912, tr. i Hist. tidskr. f. Skåneland, 4, h. 7—9, 1913, från vilken recension även ett par av ovannämnda exempel hämtats. — William Karlson har i »Ebba Brahes hem» (1943) i sitt tyvärr misslyckade »nominalregister» Andreas Swanwall på A (utan ens hänvisning på Swanwall, där han i stället borde stått) och t. ex. rubriker som »Fru Maria De la Gardies döttrar» (på F!), »Greffue Axels» (på G!), etc.

För *medeltiden* ställer sig saken delvis på liknande sätt, men delvis helt annorlunda. Först fr. o. m. 1200- och ännu mer 1300-talet kan man tala om någon vidlyftigare svensk personhistoria i egentlig mening. I fråga om medeltiden har, såsom redan antytt, den språkliga formen redan i sig ännu så mycket intresse och historiskt vägledande värde att den, särskilt för äldre medeltid, bör noga beaktas också vid registerbearbetning av materialet. Det är sålunda, när det rör sig om ovanligare namn eller egendomliga namnformer, bäst att ta dessa på det sätt texten bjuder. För andra, vanligare namn och särskilt när det rör sig om mera eller någorlunda kända personer — kunskapen här tagen i ganska vidsträckt mening — är det däremot nödvändigt att i första hand uppföra dem efter mer eller mindre *normaliserade namnformer*.¹ Därvid kunna, om så önskas, språkvarianterna, med eller utan parentes, sättas efter den normaliserade formen.² Hur långt normaliseringen skall gå för denna period är en annan fråga. Formen Niklis Laurensen är ett slag av normalisering, dess översättning till modernare språkbruk såsom Nils Larsson en annan, medan texternas Niclis (Nyclis, Nicles) Lavrenson (Larinson) o. s. v. äro rena varianter utan historiskt eller personhistoriskt intresse. Utgår man från den naturliga synpunkten, att det svenska personbeståndet för historisk tid fr. o. m. medeltiden bör registreras efter så pass enhetliga principer som möjligt och att formerna för mindre kända personer böra anges lika med dem för kända — detta för att på lättfattligaste sätt systematisera hela stoffet — så erbjuder det onekligen största fördelen att, när det icke gäller urkundspublicationer utan avhandlingar eller monografier, använda helt modern form. Ingen människa säger »Niklis» Sture om den kände 1400-talsriddaren utan »Nils» Sture. Det finns då ingen anledning att i textbruk och vid registrering för andra »Niklis» använda annan huvudform än Nils, men väl kan vid första omnämnande i texten den språkligt typiska medeltidsformen sättas inom parentes, even-

¹ Rörande släktnamn i allmänhet se t. ex.: Esaias Tegné r [d. y.], Ur språkens värld, 3 (1930: uppsatsen Om Svenska familjenamn, s. 45—158, urspr. publicerad i Nordisk tidskrift 1882); E. Hellquist, Fornsvenska tillnamn (i Xenia Lideniana 1912, s. 84—115); R. Brieskorn, Svenska familjenamn (PHT 1915, s. 89—131). Se även Lundgrens, Brates & Linds nedan s. 167 i texten a. a.

² Se t. ex. personregistret i S. Tunberg m. fl., Svenska medeltidsregister 1434—1441 (1937), och E. Nygren, Registra ecclesie Lincopensis. Register och förteckningar (i Linköpings biblioteks handl., ny serie, bd 4: 1, 1944). Ett register, som alltför mycket registrerar efter »råa», onormaliserade former, även där det gäller väl kända personer, är det Index, som finns i Diplomatarium Svecanum, Appendix. Acta pontificum Svecica. I. Acta cameralia, 1: 2 (1942), ed. L. M. Bååth. Det är t. ex. ej praktiskt att *enbart* registrera »Fynwidus Fynwoydsson» för en bekant väpnare som Finvid Finvidsson (så mycket mer som utg. redan i texten bifogar normaliserad form för fadersnamnet) av den släkt, som förde delad sköld med övre fältet kluvet.

tuellt likaså i registret; i det senare kan lämpligen hänvisning göras från Niklis till Nils. Litteraturen är emellertid i hithörande punkter mycket inkonsekvent. En medeltidsform, som man ofta ser använd även i moderna texter och register, är t. ex. Laurens i st. f. Lars, och det är naturligtvis icke något »fel». Men en ganska långtgående modernisering för det vanliga språk-, text- och registerbruket torde dock vara mest praktisk. Det är anledning att här betona, att just den praktiska synpunkten har mycket värde, att full konsekvens här som eljest är ouppnåelig och att ett alltför dogmatiskt fastlåsende vid vissa principer kan visa sig olämpligt. Vad man vill eller borde vilja uppnå är en lätt igenkännlig form, som möjliggör lika snabb som säker och bestämd identifiering. Hur denna form skall nås, skall strax diskuteras. Vissa förnamn erbjuda speciella svårigheter, t. ex. när de äro olika varianter av samma namn, såsom Johannes, Johan, Jahan, Jan, Jon, Hans och Jöns. Ibland sammanföras alla dessa former under t. ex. Johan. Lämpligare är, att åtminstone särskilja huvudgrupperna (Johan, Hans, Jöns), men överallt göra allmänna krysshänvisningar.

Under medeltiden och ännu långt fram i modern tid har den stora huvudmassan av svenska folket icke egentliga släktnamn utan *patronymika*, d. v. s. fadersnamn, utformade som t. ex. Fadersson, Petersson o. s. v. för en son och Fadersdotter, Petersdotter o. s. v. för en dotter. Vad som i äldre tid ser ut som ett släktnamn är ofta blott en *lokalbeteckning* (Bothniensis, Gothus, Helsing, Finne, Ålänning o. s. v.), en *nationalitetsbeteckning* (Garp, d. v. s. tysk, Engelsman, Skotte o. s. v.), ett *yrkesnamn* (såsom Djäkn, ungefär = skrivare) eller också ett rent personligt *öknamn* eller *binamn*, som personen i fråga erhållit av andra eller som han givit sig själv.¹ När en klosterbroder heter »Drukken» eller en borgare »Fingerlös» är det uppenbart, att det rör sig om ök- eller binamn. Men även namnformer, som se ut som släktnamn, äro ej sällan blott *rent personliga namn*. Kaniken och kyrkoherden Knut Olofsson April, som 1448—49 var Uppsala domkyrkas sändebud i Rom, tillhör sålunda icke någon »släkt» April, utan är en medlem av den s. k. äldre Stenbocksätten, som förde stenbocken i vapnet men icke Stenbocksnamnet.² Riddaren och dekanen i Uppsala Hans Kröpelin, som nämnes 1466—1500, är en Oxenstierna, men då Oxenstiernorna på hans tid ännu ej be- gagnade släktnamn, tog han, enligt ett mycket vanligt, men genea-

¹ I register böra hänvisningar ske från dylika namn (Helsing, Garp, o. s. v.).

² Se Gottfrid Carlsson i PHT 1922, s. 86 ff.

logiskt förvirrande medeltidsbruk, namnet Kröpelin efter sin morfar, riksrådet Hans Kröpelin. Kaniken Torsten (Notholmsson) Simpa, nämnd 1346—50, är en medlem av frälsesläkten Bralstorp, men heter Simpa efter sin morfar.¹ Kaniken i Linköping och Uppsala, dekanen i Uppsala Nicolaus Johannis Feet (Niels Jensen Feth) är en medlem av den dansk-skånska adelssläkten Rosensparre, som hade Skarhult till stamgods.² I dansk-skånska medeltida adelssläkter bära helbröder ofta alldeles olika namn. Till ätten Due hör ej blott den till Sverige överflyttade riddaren Bo (Tygesen) Dyre eller Djure (begr. 1421), utan även hans två bröder med namnen Due och Lunge.³ Stor försiktighet måste således iakttagas vid registrering av namn för medeltiden. Det är från flera synpunkter mycket praktiskt och lämpligt, att personer tillhörande samma släkt också mestadels registreras i en grupp för sig, men ofta sker detta ej, (jfr nedan),

Det ansågs en lång tid som det enda riktiga, att *alla* medeltida personer skulle i alfabetiska förteckningar, encyklopedier eller register uppföras efter förnamn. Något verkligt logiskt eller praktiskt skäl finns emellertid naturligtvis icke härför. I *Katalogregler för Kungl. biblioteket* (1916), s. 17, § 24, fastslås emellertid nämnda regel för biblioteksregistrering och kan där vara mera befogad, emedan det i fråga om medeltida författare ofta rör sig om personer med dopnamn + patronymikon, båda i latinsk form. Men för ett vanligt historiskt eller personhistoriskt arbete bör regeln modifieras. Om en person bär ett *fixerat släktnamn*, såsom ofta var fallet med medlemmar av inflyttade tyska släkter (t. ex. Erik Nipertz, Cort Rogge), finns i grunden intet som helst skäl att här göra annorlunda än i andra register. De böra således uppföras som Nipertz, Erik, och Rogge, Cort, icke på E eller C annat än eventuellt med hänvisning. Att göra hänvisning kan nämligen bli nödvändigt därför, att text eller urkunder kunna tala om »herr Erik», »herr Cort», och då skall man kunna nå identifiering genom förnamnet i registret. Om det gäller ett namn, som verkar släktnamn, men är personligt, kan man placera vederbörande på detta namn, därest det ej är rent öknamn och för så vitt personen i fråga icke verkligen kan identifieras som tillhörande en känd släkt med annat namn, ty då bör ren hänvisning ske. April, Knut, och Simpa, Torsten, d. y., böra sålunda hänvisas till respektive Stenbock (äldre ätten) och Bralstorp,

¹ B. Hildebrand, *Medeltidsätten Bralstorp* (PHT 1930), s. 21.

² Jfr *Acta et processus canonizacionis beate Birgitte*, utg. av I. Collijn, registret i h. 9 (1931), s. 672, och där anförd litt.

³ Jfr *Svenskt biogr. lex.* bd 11, h. 52 (1942), s. 295.

likaså Kröpelin, Hans, d. y., till Oxenstierna och Feth, Niels Jensen, till Rosensparre.

Personer, som ha enbart *fadersnamn* (Fadersson, Fadersdotter) behöva icke uppföras på detta ens hänvisningsvis, utan just på förnamnet jämte patronymikon. Uppförande även på fadersnamnet som hänvisning har emellertid skett i t. ex. »Finlands medeltidsurkunder» men synes i allmänhet vara onödigt. Någon gång kan dylik metod dock ha visst forskningsvärde, nämligen på det sätt, att fadersnamnen avslöja förekomsten av dopnamn hos personer, som eljest ej förekomma — exempel härpå kan man finna också i M. Lundgren, E. Brate o. E. H. Lind, »Svenska personnamn från medeltiden» (1892—1934). Känner man icke någon bestämd släkt, som vederbörande hör till, vare sig med redan då gängse släktnamn, som Sture, eller senare infört, som Bielke, eller med konventionellt, vanligen efter vapnet eller godset bildat namn (Grip, Hammerstaätten), eller ens något individuellt vapen för vederbörande, därest denne är frälseman, räcker det med personnotisen registrerad på förnamnet. I de andra fall, som just nämnts, är det bättre att sätta hänvisning från förnamn + fadersnamn till det verkliga eller konventionella namnet på slakten eller till vapenbeteckningen. I sistnämnda fall föres vapnet efter vapennamnets initial, icke efter initialen på antalet av bilder i vapnet, d. v. s. en person, som för två stjärnor, uppföres t. ex. som (stjärnor, två), Erik Pedersson, icke som (två stjärnor) — i text åter skriver man naturligtvis Erik Pedersson (två stjärnor). Här anmäler sig i liknande fall genast en praktisk svårighet, i det att det konventionella, efter vapnet bildade släktnamnet »Tre rosor» på den bekanta riksrådsätten sedan så länge varit i bruk, att det ingår i många encyklopedier och register på T, icke på R. Ehuru praktiskt bruk eljest bör vara ganska utslagsgivande, vore det i just detta fall dock bättre placera familjen på (rosor, tre) med hänvisning från Tre rosor, vilket också skett i registret (del 15, 1945) till »Sveriges historia till våra dagar» — detta därför, att det i fråga om medeltidssläkter har visst intresse att se sammanförda varianter av liknande vapenbilder. Önskar man göra ett undantag just för »Tre rosor» (och således i st. göra hänvisning från Rosor, tre, och placering på T), så bör detta bruk i varje fall icke utsträckas till andra, liknande fall. En medeltidsätt med tre sparrar i vapnet är känd som den skånska ätten Sparre, som innehade Ellinge (i Skåne) och Wik (i Uppland), och kan naturligtvis aldrig placeras på T blott därför, att den för *tre* sparrar.

I historiska arbeten göres ofta tvärtom, t. ex. hänvisning från

Bielke till Nils, Sten, Ture, o. s. v. och placering på förnamnen. Då för medeltiden *släktgruppen* har ej blott genealogiskt utan också ofta socialt och politiskt, d. v. s. historiskt intresse, är det likväl bättre att skriva t. ex. Sten Turesson se Bielke¹ och så placera alla Bielkarna efter varandra. Man får på detta sätt såväl genealogiskt som historiskt en bättre och intressantare översikt av materialet. Att däremot sammanföra personer, blott därför att de ha samma förnamn, har icke något historiskt, biografiskt eller genealogiskt intresse.

Är det fråga om svenskt personregister till en *latinsk text*, böra ovan anförda principer också praktiseras. Det är således lämpligast att, när det gäller identifierbara personer inom frälset, göra rena hänvisningar från de latinska namnen till vederbörandes svenska namn, utformat på vanligt registervis, t. ex. Boecius Johannis, se (Grip), Bo Jonsson, eller Canutus Boetii, se (Natt och Dag), Knut Bosson.

I fråga om verkliga, samtida eller senare antagna släktnamn, och konventionella sådana eller också vapennamn, råder djup förvirring och tämligen löjeväckande missförstånd i litteraturen. Såsom förut anförts, är det självfallet, att det som man vill veta är: *vem* är mannen eller kvinnan i fråga. Ju klarare och bestämdare namnformen är i dylika fall, desto bättre — det kan då ej bli fråga om missförstånd. Man begriper emellertid icke frågans hela läge och dess väsentliga sidor, om man icke klargör för sig också den historiografiska utvecklingen.

Anreps ättartavlor över den introducerade adeln befordrade till trycket de mest okritiska och felaktiga genealogiska placeringar och attributioner rörande medeltidsfrälsets gestalter och åstadkommo därigenom en förödande inverkan på efterföljande litteratur, särskilt den topografiska och på mindre vetenskapligt orienterade, populärhistoriska arbeten.² För att röja upp en gång för alla i dessa vildsnår, var det nödvändigt att gå till väga med sådan försiktighet och kritik, att man hade en fast grund att stå på. Holger Rosmans avhandling om »Rasmus Ludvigsson som genealog» (1897) samt C. G. Styffes, N. G. Djurklous, K. H. Karlssons och C. Annerstedts tryckta och otryckta arbeten ha här banat väg. Särskilt Karlsson var därvid angelägen att få till stånd en noggrann, källbelagd vapenanalys och att till en början sammanföra släkterna efter vapenbeteckningar. Målet

¹ Vill man spara tid för läsaren kan man, när det gäller personer med en eller ett par sidhänvisningar, sätta t. ex. Sten Turesson, se Bielke, s. 65 — d. v. s. utsätta sidan eller sidorna även redan vid hänvisningen.

² Jfr B. Hildebrand, Svensk släktforskning under 1900-talet (i Ætt og By, Oslo 1944), s. 121.

var emellertid för honom liksom för de övriga otvivelaktigt det, att varje släkt, som genom analys av vapen, namn, godsinnehav o. s. v. kan visas sammanhöra, också bör få ett särskilt namn och igenkännas genom detta.

En sådan identifiering är lättast rörande de sedermera introducerade ätterna, vilka alla numera återfinnas i Elgenstiernas ättartavlor, under åtskilda, bestämt fixerade namn. Personer av dessa släkter böra, även för medeltiden, då namnen vanligen ej tillkommit, identifieras just genom tillsättande inom t. ex. parentes av dessa släktnamn, alltså Nils Turesson (Bielke), Karl Knutsson (Bonde), o. s. v. Ibland finner man emellertid beteckningar som Nils Turesson (bjälke) eller dylikt. I detta fall är denna form alldeles särskilt misslyckad, enär formuleringen skulle betyda, att slakten förde *en* bjälke, medan Bielkarna i själva verket uppfattade vapnet som två bjälkar (vilket framgår bl. a. av reliefer på gravstenar) och den moderna, heraldiskt exakta beteckningen för vapnet är tre gånger delad sköld. Några som helst heraldiska funderingar behövas emellertid ej i detta fall — mannen tillhör den ätt, som fått namnet Bielke, och skall följaktligen registreras som Bielke. I fråga om dylika personer har läsaren den fördelen att tillika veta, att mannen eller kvinnan och slakten återfinnas i Elgenstiernas verk. Detta gäller att beakta i så hög grad, att då det rör t. ex. den släkt, som förde lilja och på Riddarhusstamtavlan kallas Lillie af Greger Mattssons ätt men sedermera uppvisats ej ha något att göra genealogiskt med Löfstadsätten Lillie på samma nummer, så skola medlemmar av den förra likväl i text och register betecknas ej som (lilja) utan som (Lillie), ty därigenom förstår läsaren, att genealogien finns hos Elgenstierna, vilket har stort praktiskt värde att veta.

Att rörande medeltidssläkter tala om Sparresläkten eller Båtätten är missvisande. Det finns 15 mera kända, olika ätter, som förde sparren i vapnet, jämte talrika andra frälsemän, vilkas eventuella släktskap icke är utredd; liknande gäller båt vapnet. Man bör därför i allmänhet ange, vilka Sparrar det rör sig om. Skriver man i text (Sparre), är det fråga om den introducerade Sparreätten. Har man vapenformen (sparre), kan man särskilja genom angivande av gods-innehav: (sparre, Aspenäs-Örby-släkt), o. s. v.

Drotsen Bo Jonssons släkt för i vapnet ett griphuvud, men är sedan länge känd i litteraturen under det konventionella, på vapnet fotade namnet Grip. Det är då icke något skäl att frångå detta, som lätt igenkännes av läsaren. Över huvud får hela metoden att sammanföra ätterna enbart efter vapenbeteckning anses vara ett *provisorium*,

som K. H. Karlsson m. fl. genomförde i den kritiska analysens intresse. Varje släkt, som genealogiskt klarlägges och över vilken en stamtavla tryckes, bör därför lämpligen förses med ett bestämt *namn av konventionell art*, antingen grundat på vapnet (som Grip) eller godsinnehav (som Hammerstaätten) eller utformat genom en kombination av båda, t. ex. Ros av Ervalla (en gren av ätten Roos af Hjelmstätter).

Några i äldre litteratur använda metoder äro särskilt förkastliga. Gustav Vasas mödernesläkt, Ekaätten, som innehade godset Eka i Uppland, förde i sitt vapen en balk. En äldre, från denna helt skild släkt, som också förde balk (»snedbjälke»), har då ibland kallats »Äldre Ekaätten». Beteckningen är naturligtvis orimlig och falsk, då denna släkt över huvud icke har med Eka att göra! Flera liknande fall kunna anföras, även från K. H. Karlssons samlingar. En annan, lika förkastlig metod är att nyttja termer som »Natt och Dag på längden» för Hammerstaätten. Beteckningen är uppkommen genom att släkten Natt och Dag för delad sköld medan Hammerstaätten har kluven sådan. Frånsett att deras vapen ha olika tinkturer (Natt och Dag blått och guld, Hammerstaätten grönt och guld) tar namnformen i fråga ingen hänsyn till modern heraldisk terminologi och är redan därigenom olämplig.¹

I fråga om *medeltids- och 1500-talsprelater*, som i diplom och text förekomma i latinsk form, synes det vara skäl att liksom för frälset i registret hänvisa från det latinska namnet till det svenska och efter det senare sätta det latinska med eller utan parentes, nämligen när det gäller personer med patronymika. Så har också G. Ekström i huvudsak förfarit i registret till första delen av »Västerås stifts herdaminne» (1939). Undantag böra dock göras för t. ex. personer, som äro mest kända under latinsk form såsom ärkebiskoparna Johannes och Olaus Magni (Magnus; jfr nedan).² För biskopar o. s. v. med egentliga släktnamn, t. ex. Cort Rogge och Gustaf Trolle, finns emellertid ingen anledning frångå den vanliga principen att placera dem på familjenamnet, dock med hänvisning från dopnamnet. Är släktnamnet endast sporadiskt använt om dem, så att personen i fråga vanligen anges blott med dop- och

¹ Historiskt intresserade böra icke försumma att söka uppnå en åtminstone elementär orientering rörande heraldiska termer, vilken kan inhämtas i t. ex. H. Fleetwood, *Handbok i svensk heraldik* (1917), J. Kleberg, *Heraldiskt lexikon över å svenska riddarhuset introducerade ätter* (1919), och A. Berghman, *Heraldiskt vademecum* (1938). Påpekas bör, att vid varje slag av vapenbeskrivning termerna »höger» och »vänster» nyttjas i heraldisk mening, d. v. s. man tänker sig skölden buren av ägaren framför sig och från denne räknat bestämmas höger och vänster.

² Olaus (Olavus) Petri är ju i litteraturen endast känd som sådan eller som »mäster Olof», men kan näppeligen placeras som Olof Persson eller Pedersson.

fadersnamn — så som t. ex. biskop Vincens Hemmingsson Middelhusen — blir saken annorlunda. Placering bör då ske på förnamnet med i detta fall hänvisning från släktnamnet (alltså i nämnda exempel Middelhusen).

Medeltida *borgare* placeras på samma sätt på förnamn, om de ha patronymikon, eljest på släktnamn. Här synes i senare fallet hänvisning från förnamnet knappast behöflig, för så vitt vederbörande ej i texten ofta nämnes enbart vid förnamn. *Bönder*, vilka i medeltidens texter sällan ha patronymika, placeras på förnamnet jämte ortbestämningen, t. ex. Nils i Rogsta, o. s. v.

Metoden att placera personer, som blott bära *fadersnamn*, vilket icke är egentligt släktnamn, på deras dopnamn, har i fackhistorisk litteraturs register¹ brukats intill olika tidsgränser, alla konventionella. Sålunda satte Erik Naumann i registret (1919) till delarna 1—20 av Historiska handlingar gränsen vid 1650, vilket synes väl tidigt. I själva verket ha ju dylika patronymika hos bönder fixerats till släktnamn först in på 1900-talet. Man ser emellertid, hur flytande gränsen i praktiken var redan långt tidigare,² av ett sådant exempel som bondeståndstalmannen Olof Håkansson (1695—1769), vilken (som son till bonden Håkan Ofredsson) utan tvivel bar ett patronymikon, medan hans son Anders Håkansson nyttjar det som släktnamn och sedan blir adlad och friherre af Håkansson. Det vore meningslöst att i ett register placera fadern på Olof och sonen på af Håkansson, utan båda bära givetvis stå på H. Över huvud bör en konventionell gräns dras redan dessförinnan. Det är motiverat för modern historisk och personhistorisk litteratur att här ansluta till den regel, som Riksarkivet sedan länge tillämpar. I de av f. d. arkivrådet H. Brulin uppgjorda (icke tryckta) *Regler och anvisningar för utarbetande av förteckningar i riksarkivet, fastställda den 17 dec. 1937*, anges som lämplig gräns *ungefärligen frihetstidens början, d. v. s. 1719*. I historiska arbeten bära personer med namn på -son således uppföras på förnamnet före 1719, på fadersnamnet efter 1719.³ Vissa jämkningar måste alltid i praktiken göras, t. ex. för personer, som levat både före och efter 1719. Dylika fadersnamn bära normal-

¹ Latinska patronymika bruka i en del bibliografier och register samt ibland för biblioteksbruk nyttjas som om de vore verkliga släktnamn, varvid följaktligen registreringer sker på faders-, ej på dopnamnet. Hänvisning borde då ske.

² Adliga släkter buro fixerade namn på -son redan på 1600-talet, t. ex. grevliga ätterna Torstensson och Carlsson.

³ Regeln tillämpas redan i tryckta arbeten som t. ex. Borgarståndets protokoll före frihetstiden, utg. av N. Ahnlund o. N. Staf (1933), samt Bondeståndets riksdagsprotokoll, utg. av S. Landa hl, 1—2 (1939, 1943), rörande tiden 1720—27 och 1731—34.

seras, liksom förnamnen, så att man skriver t. ex. Arvidson, Nils ej Arffvedhson, Niells. Rör det åter en släkt med fixerat dylikt namn, t. ex. köpmanssläkten Arfwedson, ändras naturligtvis ej formen, icke heller för en bekant litteratör som Nils Arfwidson († 1880) och hans släkt.

På 1500-talet händer det, att personer med patronymika ändra dessa i någon mån till mera släktnamnsliknande form, detta särskilt för internationellt bruk. Ärkebiskoparna Johannes och Olaus Magni skriva sig sålunda snart »Magnus» — de kunna under sådana förhållanden placeras på förnamn eller på Magnus, vilket man vill, men i varje fall med hänvisning från ena formen. Även andra exempel, likartade med bröderna Magnus, finnas.¹

Då personer med fixerat släktnamn därjämte skriva patronymikon, bör man erinra sig, att dylikt fadersnamn i äldre tid ofta skrevs *efter* släktnamnet, ej före. Det hette därför Sigfrid Lorens Gahm Persson (ej Persson Gahm), liksom Sven Björck Svensson (ej Svensson Björck). Personerna i fråga heta givetvis Gahm och Björck — ej Gahm Persson eller Björck Svensson, såsom ofta säges. I dessa fall böra patronymika i lexika tryckas med samma stil som dopnamnet, ej med fetstil som släktnamnet, såsom olämpligtvis skett i respektive Nordisk familjebok och Svenskt biografiskt lexikon. Likaledes hette biskop Sven Wijkman Caspersson naturligtvis Wijkman, ej Wijkman Caspersson.

Kvinnor placeras för äldre tid i register lämpligast på sitt ursprungliga namn, även om de varit gifta. Man bör erinra sig, att ända in på början av 1800-talets senare hälft skriver den gifta kvinnan i Sverige sig oftast med eget namn, ej med mannens, även när hon i andras omtalan anföres med mannens namn och titel (i feminin-form). Undantag i äldre tid äro bl. a. fall, då mannen varit adelsman och kvinnan ofrälse; man kan då få se henne skriva sig med mannens namn — generallöjtnanten frih. Axel Gyllenkroks maka Maria Hegardt (1686—1753) skriver sig M. Gyllenkrok, ej M. Hegardt. Även hon bör emellertid placeras på H i ett register, men hänvisning bör ske från mannens namn. Är en kvinna i äldre tid nästan uteslutande känd med mannens namn, t. ex. Anna Maria Lenngren (1754—1817), bör hon däremot naturligtvis placeras på makens bokstav, här L, med hänvisning från flicknamnet (här Malmstedt). I encyklopedier blir placeringen i detta fall självfallet på L, i andra dylika fall kan man placera på endera namnet av olika skäl, dock

¹ Jfr Briefe von Johannes und Olaus Magnus, hrsg. v. G. Buschbell (Hist. handl. 28: 3, 1932), s. 23, not 2, och PHT 1932, s. 169 f.

med hänvisning. För nyare tid, då kvinnan vanligen skriver sig med makens namn, kan registerplaceringen enklast göras på detta, om hon i texten nämnes därmed. Gäller det rent genealogisk text åter, bör registerplaceringen fortfarande lämpligast ske på flicknamnet, med hänvisning från makens namn. Man kan också registerplacera kvinnor på det viset, att efter en mans namn sättes: hans maka — varpå följer hennes namn. Hänvisning bör då ske från hennes eget namn till mannens.

Namnformer för adeln av typen Oxenstierna af Södermöre, Horn af Kanckas, Horn af Rantzien, Mörner af Morlanda, böra vanligen ej inverka på registerplaceringen, därest de helt utsättas. Man kan då lämpligen ta formen Horn (af Kanckas), Horn (af Rantzien), och uppföra förnamnen alfabetiskt; det finns ju även ofrälse släkter Horn, vilkas medlemmar då insättas på vederbörlig alfabetisk plats. Vill man åter särskilja de olika ätterna var för sig, går detta också för sig. För t. ex. arkivbruk böra ätterna helst skiljas.

Personer på *de*, t. ex. De Geer, De la Gardie, etc., placeras, om det gäller rena svenskar eller personer av svensk släkt eller som verkat mycket länge i Sverige, på D, enligt hävdvunnet svenskt bruk, således även de Mornay, de Mortaigne, etc. på D, ej på M.¹ Däremot skall t. ex. generallöjtnant C. J. B. de Suremain (1762—1835), som aldrig blev riktigt acklimatiserad här, utan 1815 återvände till Frankrike, betraktas som fransman och följaktligen placeras på S, ej på D (eventuellt hänvisning). Namn på *von*, *van* som von Platen, van der Noth, placeras däremot på respektive P och N.

Adliga namn normaliseras lämpligast efter Elgenstiernas ättartavlor.²

De säregna namnen från *Dalarna* med gårdsnamn först, t. ex. Liss Olof Larsson, böra lämpligen placeras på fadersnamnet, i detta fall Larsson, med hänvisning (här från Liss).

Någon gång ser man i moderna verk eller register försök att registrera personer med upptagande enbart av deras *tilltalsnamn*. Detta är vanligen olämpligt. Samtliga namn eller initialer böra i allmänhet anföras för att klart identifiera en person, man eller kvinna. Vill man sedan utmärka kallelsenamnet, är detta en annan sak och fördelaktig, där det går att exakt genomföra. Men man bör, särskilt för äldre tid, erinra sig, att detta ofta är svårt eller omöjligt. Ända in på 1800-talets senare del tilltalades en make av hustrun med sitt släkt-

¹ Jfr Katalogregler för Kungl. Biblioteket (1916), s. 22, s. 38.

² Det är sålunda opraktiskt att, som skett i registret till E. Heckschers Sveriges ekonomiska historia, 2 (1936), skriva »Hillebrandt, Henrik Jakob», då det rör en medlem av adliga ätten Hildebrand.

namn, ej med förnamnet, liksom vännerna vanligen nyttjade släkt-, ej dopnamn vid tilltal. Det var sålunda vanligen endast föräldrar och syskon, som använde dopnamn och då ofta i smeknamnsform, vilken av vederbörande själv så gott som aldrig nyttjades i skrift. Sålunda kallades fordom ofta män med namnet Gustaf för Gösta, Charlotte för Lotten, Margareta för Greta, Maria för Maja, o. s. v. Dessa namnformer böra endast undantagsvis nyttjas i register och då inom parentes, eljest blir det lätt ren förvirring. I namnteckningen använde vederbörande ej sällan sina samtliga initialer, men som sagt nästan aldrig smeknamn. För modern tid kan det dock vara fördelaktigt att ibland för mycket kända personer blott registrera tilltalsnamnet, t. ex. Rydberg, Viktor (ej Abraham Viktor).¹

I fråga om *förnamnsstavning* bör, såsom förut nämnts, viss normalisering ske. Dock har det allt mer blivit bruk att ta hänsyn till den historiska verkligheten på så sätt, att man skriver Carl, Christina o. dyl. där vederbörande själv använt den formen, ej Karl, Kristina.² Beträffande medeltidspersoner brukas K-formen, som är den vanliga i medeltida diplom. För kungliga personer är det vanligast att även här normalisera till K. Generella hänvisningar (C jfr K, K jfr C) kunna intagas.

Om i ett arbete ofta nyttjas endast förnamn på en person eller former som Faster Lotten, Patron Carl, o. s. v., kunna dylika namn upptagas i registret med hänvisning till fulla namnet, såsom skett t. ex. i böcker av Lotten Dahlgren (»Lars, morbror, se Sandels»).

Titlarna böra i register angivas tämligen kort. Det är bäst med exakta titlar, alltså ej t. ex. präst, diplomat, utan prost, envoyé, o. s. v., detta också i klarhetens intresse. Undantag bli exempelvis Bellman, C. M., som naturligtvis skall kallas skald, ej sekreterare i Nummerlotteriet! Och för t. ex. Tegnér bör givetvis skrivas både skald och biskop, eventuellt skald, professor, slutl. biskop. Man bör icke i registret nödvändigt nyttja just den form, som en bok har, alltså kansliråd eller statssekreterare om en senare landshövding eller minister, utan vanligen använda vederbörandes senaste titel eller yrke eller också, om tid och utrymme tillåta, skriva t. ex. löjtnant, slutligen general. Önskar man göra registret direkt biografiskt upplysande rörande vederbörandes karriär, är det en annan sak, så som t. ex. generalstabsverket »Sveriges krig 1611—1632» har korta militära och andra befordringsdata i registret, vilket är av stort värde. Eftersom målet är, att alla läsare snabbt skola

¹ Jfr Katalogregler för Kungl. biblioteket (1916), s. 15, § 13.

² Jfr härom även Riksarkivets anförda regler 1937.

igenkänna personerna, ligger eljest slutformen både beträffande titlar och namn i det allmännas intresse. Adlade personer böra därför uppföras på adelsnamnet, men med hänvisning från det ofrälse namnet, särskilt om de varit väl kända även under detta (t. ex. Bring, Sven, se Lagerbring, Sven). Rikskanslern (friherre, slutl. greve) Fredric Sparre bör registreras som Sparre, Fredric, greve, rikskansler, ej enbart som Sparre, Fredric, »frih., kavaljer hos Kronprinsen», så som skett. *Adelstitlar*, som ju bidra till identifieringen, böra ut sättas, likaså gärna lärdomstitlar, där ej dessa så att säga automatiskt innefattas i yrket. Man bör sålunda registrera t. ex. fil. dr., prost, men endast lektor, docent, professor, då dessa så gott som alltid äro fil. doktorer. För medeltiden åter böra *lärdomstitlar* alltid utsättas i registret, enär de då äro så få och därför märkliga.

Naturligtvis kan man i ett register nöja sig med att utsätta släktnamn och initialer eller fulla förnamn, utan att även ange *titlarna*. Detta går lättast då det gäller en bok med ämne från ganska begränsad tid. Men i en samlingspublikation, t. ex. en tidskrift, äro titlar lämpliga, eftersom förväxling eljest ofta lätt sker. Löwenhielm, C. G., kan lika väl vara riksrådet på 1700-talet, som diplomaten under Oscar I, om man ej utsätter titel och i dylika fall, om båda förekomma och man ej har titel, böra sidhänvisningarna naturligtvis ej sammanföras, utan namnet dubblas. Man kan i dylikt fall, även om man vanligen ej har titel, sätta denna inom parentes, just för att undvika förväxling — som vanligt bör man låta sunt förnuft och praktiska synpunkter ha överhand över konsekvensmanin. Stor försiktighet bör iakttagas särskilt för äldre tid, så att man ej missförstår texten och t. ex. till riksråd upphöjer personer, vilka aldrig varit detta.¹

En ofta förbisedd registerfråga är följande. När t. ex. en brevtex t eller författarens egen text *nämner en person endast med titel, utan namn*, görs ofta ej registerhänvisning. Sålunda finner man i den bekanta serien *Bref och skrivelser af och till Carl von Linné*, 1: 2 (1908), utg. af Thore M. Fries, och innehållande brev till Vetenskapsakademien ingen rubrik för Lovisa Ulrika i personregistret. Hon förekommer dock flera gånger (t. ex. s. 54, 72, 131, 302) men som Hennes Kongl. Höghet eller Hennes Maj:ts Drottningen! Detta är naturligtvis en brist i registret. När i en text namn och titel omväxla, är saken särskilt förrädisk. Å andra sidan finnas fall, som ligga

¹ Jfr min kritik i PHT 1933, s. 132 f. Ren personförväxling i register kan ha besvärliga följder för forskningen, jfr min uppsats En obefintlig karolinsk general »Carl Gustaf von Delwig» (HT 1942, s. 400—407), samt mina art. om släkten Dönhoff och tyska släkterna von Eberstein i Svenskt biografiskt lexikon, h. 55—56.

något olika till. Om i t. ex. ett förvaltningshistoriskt arbete om tjänsteman nämnes med titel i texten på rent formellt sätt ide- ligen, är registrering av dessa formella fall ej nödvändig (men väl om notisen ger något biografiskt!).

En förnämlig form av personregister är det särskilt *kvalificerade registret*, som ej blott utsätter t. ex. fulla namn, titlar, födelse- och dödsår, utan också kort anger i vilket sammanhang personen före- kommer.¹ I varje fall böra, där namn ha talrika sidhänvisningar, genom kursiv utmärkas, där vederbörande framför allt nämnes, för att underlätta forskarens möda. I t. ex. »Axel Oxenstiernas skrifter och brevväxling» eller C. G. Malmström, »Sveriges politiska historia från konung Karl XII:s död till statshvålfningen 1772» äro registren starkt kvalificerade, likaså registren till serien »Svenska riksrådets protokoll». Malmströmska verket har i registerdelen (bd 6) exempelvis uppgifter som: »röstar mot tortyr», »mot ambassad till Ryssland», »memorial om rikets handel», o. s. v., vilket är högst förtjänstfullt och orienterande.

Kan man över huvud ej med säkerhet identifiera en person annat än till släktnamnet, bör detta markeras i registret genom att blott angiva t. ex. »Gyllenberg» eller »Gyllenberg, greve» eller dylikt.²

Har, såsom tyvärr ej är så ovanligt, i texten insmugit sig en alldeles felaktig namnform, rättas denna lämpligen just i registret genom att skriva t. ex. *Ehrenström*, felaktig form för Ehrensvärd, och sedan: Ehrensvärd (i texten felaktigt Ehrenström) eller dylikt.³

Ovanstående översikt, som naturligtvis på intet sätt uttömmar det rika ämnet, har endast velat ge en del huvudsynpunkter och an- visningar av praktiskt värde. Ehuru konsekvens och systematiska grupperingar äro delvis nödvändiga och värdefulla, böra de, såsom antytts, icke överdrivas, utan just de förnuftigt-praktiska synpunk- terna få göra sig gällande.⁴

Stockholm den 10 sept. 1945.

¹ Ett tidigt, kvalificerat register har J. H. Lidén i sitt ovan (s. 157, not 1) an- förda editionsarbete.

² Jfr E. N a u m a n n, Personregister till Sveriges ridderskaps och adels riksdags- protokoll från och med år 1719, delarna 1—18 1719—1752 (1929).

³ Sveriges historia till våra dagar, del 7, s. 122, har felaktigt formen Kristian »Friis» i st. f. Kristian Thomesen Sehested (rättat i registret, del 15, s. 817).

⁴ Uppsatsen kommer att i överarbetat skick ingå som ett kapitel i den »Handbok i släkt- och personforskning», som förf. f. n. utarbetar och som skall utkomma på Wahlström & Widstrands förlag.

Tillägg

till uppsatsen om Eka-ätten, s. 1 ff.

Professor Gottfrid Carlsson har haft vänligheten att fästa förf:s uppmärksamhet på ett odaterat brev till Gustaf Vasa i Strödda historiska handlingar, vol. 4 (RA), av vilket det synes framgå att Magnus Karlsson av Eka-ätten hade ännu en son, Karl Månsson. I brevet omtalas att arvskitte förrättats efter »her Findwid», utan tvivel prebendaten Finvid Larsson (ovan s. 24), av å ena sidan Karl Månsson, Trotte [Månsson] och Erik Johansson (Vasa), den sistnämnde givetvis för sin hustrus räkning, och å den andra Karl Matsson, vilken ärvde en tredjedel. Karl Månsson var alltså samarva med Trotte och Cecilia Månsdotter. Karl Matsson åter var väl troligen son till Mats Håkansson och Iliana Karlsdotter, som en gång jämte Magnus Karlsson uppträder som herr Finvids närmaste arvinge (ovan s. 23 med not 16 f.); då hans släktskap med Finvid i så fall tydligen gick genom en syster till Finvids mormor, medan de övriga arvsberättigade härstammade från brodern Magnus Trotteson, borde han ju ärva just en systerlott.

Vidare bör nämnas att i Statens historiska museum (inv. n:r 518: 62) finnes en fingerring av guld, vilken av allt att döma varit Cecilia Månsdotters trolovningsring. Den är prydd med en liten bild av Maria med barnet omgiven av sju små ädelstenar i olika färger. Inuti ringen stå bokstäverna EIS:CMD*MCDLXXXVIII, men denna inskription synes ha tillkommit på 1500-talet, och årtalet är antagligen en konjektur. Ringens proveniens från den kungliga skattkammaren gör det emellertid säkert att initialerna avse Erik Johansson och Cecilia Månsdotter. Se vidare R. Cederström i Gustav Vasa minnen (1938), s. 7 ff., där färgplansch av ringen finnes, och jfr Hildebrand, Teckningar ur Svenska statens historiska museum, häfte 2 (1878), s. 12 och C. R. af Ugglas i Fornvännen 1935, s. 317 f.

Elsa Nordström.

Meddelande¹ och notiser.

Personhistoriska Samfundet sammanträdde till årsmöte i Gyldene Fredens Bellmansrum onsdagen den 22 okt. 1941 kl. 8 e. m. På grund av ordf:s sjukdom leddes kvällens förhandlingar av överstekammarherren greve Adam Lewenhaupt. På revisorernas förslag beviljades styrelsen full och tacksam ansvarsfrihet för 1939—40 års förvaltning. Till medlemmar av styrelsen omvaldes f. d. arkivrådet Joh. Ax. Almquist (ordf.), överstekammarherren greve Adam Lewenhaupt, direktören Govert Indebetou (skattmästare), professor Sven Tunberg och docenten Bengt Hildebrand (sekr. och red. för Personhistorisk Tidskrift). Till medlemmar av redaktionsutskottet omvaldes arkivrådet Almquist, överintendenten frih. Rudolf Cederström, stadsarkivarien professor Bertil Boëthius, f. d. postkontrollören Gustaf Elgenstierna och docenten B. Hildebrand. Till revisorer omvaldes f. d. bankdirektören A. Dandenell och f. d. översten greve Casimir Lewenhaupt; till revisorssuppleant omvaldes fil. dr S. Ambrosiani.

Docenten Hildebrand höll föredrag över ämnet: »Ur den biografiska verkstaden», varefter intogs gemensam supé.

Utdrag ur revisionsberättelsen för år 1939—40:

Behållning från år 1938 . . . . . kr. 2,967: 64

Inkomster under räkenskapsåret 1939—40

287 avgifter à kr. 10: 50 . . . . . kr. 3,013: 50

4 » à kr. 10: 00 . . . . . » 40: 00

Räntor å bankräkningar . . . . . » 141: 27

Lagerförsäljning och bidrag till tryckningskostnader . . . . . » 918: 01

Statsbidrag för år 1939 . . . . . » 1,500: 00

» » » 1940 . . . . . » 1,200: 00

» » » 1941 . . . . . » 1,100: 00

Bidrag från K. Patriotiska Sällskapet

för åren 1940—41 à 500: 00 kr. . » 1,000: 00 » 8,912: 78

Summa kronor 11,880: 42

Utgifter under räkenskapsåret 1939—40

Trycknings- och illustrationskostnader . kr. 5,294: 22

Distributions- och diverse kostnader . . » 916: 91

Arvoden . . . . . » 3,090: 35 kr. 9,301: 48

Kapitalbehållning till år 1941 . . . . . » 2,578: 94

Summa kronor 11,880: 42

¹ Recentioner komma att inflyta i den inom kort utkommande årgången 1944—1945.

PERSONREGISTER.¹

- Abraham Eriksson, se Gyl-
lenstierna.
- Adolf Fredrik, konung av
Sverige, 113.
- Afzelius, Peter Wilhelm, v.
bibl., akad.-adj., 125,
136.
- Akisjev, Semen Matvejevitj,
rysk kommissarie, 87.
- Alexej, rysk tronföljare, 90.
- Almquist, Carl Jonas Love,
förf., 127.
- Alströmer, Clas, frih., kansli-
råd, 107.
- Jonas, kommerseråd, 96,
99.
- d'Amber, fransk överste,
155.
- Anders Turesson, se Guse.
- Andersson, Johan, stads-
kamrerare, 97.
- Anikiev, Iakov, rysk kapten,
88.
- Anna Jonsdotter, g. m. Pe-
der Birgersson (3 björn-
ramar), 71.
- Appelberg, Jan Georg, löjtn.,
109.
- Apraxin, Feodor Matveje-
vitj, rysk guvernör, 86 f.
- Peter Matvejevitj, rysk
guvernör, 86 f.
- April, Knut Olofsson, kanik,
se Stenbock, äldre ätten.
- Arfwedson, släkt, 100.
- C., affärsman, 109.
- Atterbom, Per Daniel Ama-
deus, prof., skald, 111.
- Aurell, Samuel, inspektör,
108.
- Aurivillius, Pehr Fabian,
prof., akademibibliote-
karie, 119, 124, 130 f.
- Bacon, Francis, eng. filo-
sof, 102.
- (balk), Birgitta Haralds-
dotter, g. m. 1) Nils
Nilsson Guse, 2) Knut
Grundis, 65.
- (—) Lars Haraldsson, ridd.,
riksråd, 65.
- Bary, Stina, 79.
- Tolle, tullinspektör, 78 f.
- Bauman, Maria, g. m. Pet-
ter Frisch, 73 f., 76 f.,
79.
- Bayle, Pierre, fransk förf.,
102.
- Beata Kristoffersdotter, g.
m. Jon Larsson, 67, 71.
- Bedoire, släkt, 99 f.
- Bengt Brynjulfsson, se Guse.
- Nilsson, se Lejonansikte.
- Berthier, Alexandre, fransk
furste o. marskalk, 151.
- Beskow, Bernhard von, frih.,
överstekammarjunkare,
förf., 127.
- Beylon, Jean François, lek-
tör, 122.
- Bidloo, Nicolaas, holl. lä-
kare, 87.
- Bielke, ätt, 169.
- Birger Eriksson, se Björn-
ram, 3.
- Birgitta Haraldsdotter, se
Balk.
- Turesdotter, se Guse.
- Björnram, ätt, 68, 72.
- (björnramar, 3), Birger
Eriksson, väpn., 71.
- (—) Erik Persson, väpn., 71.
- (—) Lars Eriksson, frälse-
man, 70 f.
- (—) Peder Birgersson, fräl-
seman, 71.
- (—) Per Larsson, frälseman,
71.
- Björnstierna, Magnus, greve,
en av rikets herrar, 138.
- Bo Jonsson, se Grip.
- Boodin(us), Johan(nes) Olavii
kyrkoh., 74.
- Boethius, släkt, 105—109.
- (—) Boëtius Olai, kyrkoh.,
105.
- (—) Daniel Boëtii, kyrkoh.,
105.
- Jacob Edvard, prof., 111,
115 ff.
- Boëtius, dansk släkt, 105.
(Boije af Gennäs), Karl
Mattsson, häradsh., 64.
- Bonde, Carl, greve, riksråd,
riksmarskalk, 113.
- Knutsson, konung, se
Carl.
- Lindorm Nilsson, se
Lilliehöök.
- Boufflers, Marie-Charlotte-
Hippolyte de, fransk
gevinna, 113.
- Brag, Arvid, sekr., 109.
- prostinna, 109.
- Brahe, Erik, greve, riksråd,
159.
- (Bralstorp), Torsten (Not-
holmsson) Simpa d. y.,
kanik, 166.
- Brandenburg, släkt, 100.
- Braunjohann, Elsa Beata,
g. m. A. Lundelius, 106.
- Brita Erikdotter, g. m.
1) Olof Henriksson (Sten-
gafvel), 2) Nils Jönsson
(Örnklo), 70.
- Brobergen, Henrik Georg
von, skald, 74, 77.
- Bromell, C. M., löjtn., 76.
- Bruneteau, Gilbert-Joseph-
Martin de, greve av
Sainte-Suzanne, fransk
general, 153.
- Buddeus, Johann Franz,
tysk teolog, 101.
- Butler, Samuel, eng. förf.,
103.

¹ Utarbetat av *Elsa Nordström*.

Särskilt personregister finnes till uppsatsen om Eka-ätten, se s. 58—62.

- Calvin, Johannes, reformator, 101.
- Camden, William, eng. historiker, 103.
- Campbell, Colin, köpman, 100.
- Magdalena, fru, 99.
- Robert, köpman, 87.
- Carl Knutsson (Bonde), konung av Sverige o. Norge, 63 f.
- IX, konung av Sverige, 68.
- XII, konung av Sverige, 93.
- XIII, konung av Sverige o. Norge, 114, 118—132, 134 f., 142—148.
- XIV Johan, konung av Sverige o. Norge, 117, 149—155.
- jfr även Karl.
- Caribeck, Andreas, kassör, 109.
- Carnot, Lazare-Nicolas-Marguerite, fransk militär o. statsman, 152.
- Cary, John, köpman, 95, 99.
- Championnet, Jean-Étienne, fransk general, 152.
- Charlotta, Hedvig Elisabeth, drottning av Sverige o. Norge, 133 f., 143.
- Chilkov, Andrej Jakovlevitj, rysk furste, 87.
- Clason, släkt, 100.
- Johan, köpman, konsul, 96.
- Clodt (von Jürgensburg), Johan Adolf, frih., genlöjtn., 93.
- Conradi, släkt, 100.
- Coyet, Peter Julius, ambassadör, kansliråd, 103.
- Cronhielm, Gustaf, greve, kanslipresident, 87.
- Cronsköld, Sigrid, g. m. Gabriel Hjelmberg, 77.
- Crusenstolpe, Magnus Jacob, publicist, 122, 124, 126—129, 141, 145, 147 f.
- Cruys, Cornelius, rysk viceamiral, 87.
- Dahlberg, Erik, greve, k. råd, fältmarskalk, 103.
- Dahlgren, Fredrik August, kansliråd, förf., 138 f., 141.
- Dalman, Wilhelm Fredrik Achates, publicist, 127.
- Dasjkejev, Pavel, rysk kapten, 88.
- De la Gardie, Jacob, greve, en av rikets herrar, general, 130.
- Delany, Malachy, irländsk nationalist, 151.
- Desaguliers, John, fransk-eng. vetenskapsman, 102.
- Descartes, René, fransk filosof, 102.
- Desideria, drottning av Sverige o. Norge, 150.
- Djure (Dyre), Bo (Tygesen), ridd., 166.
- Dobson, John, köpman, 99.
- Dolgorukij, Iakov Feodorovitj, rysk furste, senator, 86, 88.
- Michail Vladimirovitj, rysk furste, senator, 86, 88.
- Vasilij Vladimirovitj, rysk furste, överstelöjtn., 88.
- Drenteln, Frans Henrik von, löjtn., sedan rysk major, 88.
- Dryden, John, eng. förf., 103.
- Due, dansk ätt, 166.
- Dume, Margareta, g. m. 1) Bo Jonsson (Grip), 2) Bengt Nilsson (lejonsikte), 64 f.
- Duncan, Gustaf, postdirektör, 88.
- Dundie, Blasius, affärsman, 94.
- Dyre, Bo (Tygesen), se Djure.
- Eckleff, Carl Fredric von, sekr., 103.
- d'Egmont, J. L. A. E. S. S., fransk grevinna, 113.
- Eka-ätten**, för de i uppsatsen om denna ätt nämnda personerna se särskilt personregister ovan s. 58—62 o. s. 177.
- Ekbohm, Carl Magnus, tullinspektör, förf., 127.
- Ekebom, Olof, domprost, 109.
- Ekholm, Erik Ulrich, biblioteksmanuens, 116.
- Ekman, Peter Petersson, handlande, 108.
- Ellinghuysen, Johan (Ivan), rysk officer, 88.
- Emmet, Robert, irländsk nationalist, 151 f.
- Engelsman, Sigfrid, se Preston, Geoffrey.
- Erik Eriksson d. ä., se Gyllenstierna.
- d. y., se Gyllenstierna.
- Hansson, korpal, 69.
- Nilsson, knekthöfvitsman, 69.
- Paulsson, profoss, 69.
- Persson, se Björnramar, 3.
- Erskine (Ariski), Robert, rysk livmedikus, 88.
- Evanitskij, Karl Gustaf, rysk överste, 91.
- Everard, Edvard, köpman, 99.
- Falckson, Carolina, 95.
- Johan, revisor, 96.
- Margaretha Elisabeth, se Triewald.
- Fant, Carl Johan, univ.-bibl., 114—118, 121, 136 f., 145, 147.
- Eric Michael, prof., historiker, 135.
- Feif, Casten, frih., president, 83 f.
- Fénelon, François de Salignac de la Motte, fransk biskop, förf., 103.
- Feth, Niels Jensen, se Rosensparre.
- Filenius, Petrus, biskop, 95.
- Finch, Edward, eng. diplomat, 99.
- Forssell, Bengt, löjtn., 107.
- Catharina Christina (Cajsa Stina), g. m. Jacob J. Boëthius, 107 f.
- Fredrik I, konung av Sverige, 79.
- Fries, Elias, prof., 111.
- Frisch, Anna Catharina, g. m. Nils Westermarck, 76.
- Christina Maria, g. m. Carl Magnus Bromell, 76.
- Diedrich, skeppsklarare, 76.
- Hedvig, 74.
- Margreta Sara, 76.
- Petter, kommissarie, perukmakare, 73—80.
- — sjöman, 76.
- Regina Sophia, 76.
- Sophia, 74.
- Ulrika, 74.

- Frölich, Carl, greve, president, 77.
 — Ulrik Christoffer, v. landshövd., 88.
 Fuller, Thomas, eng. präst o. historiker, 103.
- Gagarin, Bogdan Ivanovitj, rysk furste, underkommandant, 83, 88 f.
 — Matvej Petrovitj, rysk furste, guvernör, 83, 86—89.
- Geijer, Eric Gustaf, prof., historiker, skald, III, 115—118, 121, 125, 133, 135 ff., 142, 145.
- Girs, Johan prokurator, 71.
 Golitsyn, Dmitrij Michajlovitj, rysk furste, guvernör, 86, 89.
 — Michail Michajlovitj, rysk furste, gen.-löjtn., 89.
 — Peter Alexejevitj, rysk furste, guvernör, senator, 86, 88 f.
- Golitz, Anna Cathrina, rysk överstinna, 89.
- Golovkin, Gavriil Ivanovitj, rysk greve, rikskansler, president, 86, 90.
- Goltz, H., rysk general, 89.
 Goodfellow, Charles, eng. konsul, 84, 87.
- Graham, Edvard, 109.
 Grainger, Walter, köpman 89, 94, 100.
- Granberg, Pehr Adolf, sek., förf., 122, 128 f., 147.
- Greger Mattsson, se Lillie.
 Grill, släkt, 100.
 (Grip), Bo Jonsson, väpn., drots, 64 f., 168 f.
- Grubbe, Samuel, prof., statsråd, filosof, 110.
 Grundis, Knut, ridd., 65.
 Guse, ätt, 65 (stamtavla).
 (—) Anders Turesson, 63 ff.
 — Bengt Brynjulfsson, frälseman, 66.
 (—) Birgitta Turessdotter, g. m. Henrik Olofsson, 63 ff.
 — Karl, frälseman, 66.
 — Nils, frälseman, 66.
 (—) — Andersson, väpn., 65.
 — — Nilsson (Guse Nilsson), frälseman, 63—66.
 — Petrus, 66.
- (Guse) Ture Andersson, väpn., 63 ff.
 Gustaf II Adolf, konung av Sverige, 69.
 — III, konung av Sverige, 110—115, 117—148.
 — IV Adolf, konung av Sverige, 128, 146.
- Gyldenroos, ätt, 72.
 — Jon Andersson, kapten, 70.
- Gyllenhaal, Carl Henrik, frih., generaltulldirektör, 127.
 (Gyllenstierna), Abraham Eriksson, väpn., 63 f.
 (—) Erik Eriksson d. ä., ridd., riksråd, 63.
 (—) — — d. y., ridd., riksråd, 64.
 (—) Kristina Eriksdotter, g. m. Hans Åkesson (Tott), 64.
- Gyllensvärd, Johan Wilhelm, räntmästare, 120.
- Haak, J. H., jur. dr, akademisekr., III, 114, 117, 121, 137.
- Hans Henriksson, frälseman, 67.
 — Åkesson, se Tott.
- Hardeloff, Gustaf, köpman, 88.
- Hartmansdorff, Jacob August von, president, 127.
- Hawkins, eng. förf., 102.
- Hazelius, Johan August, generalmajor, publicist, 127.
- Hebbe, släkt, 100.
 Hedvig Elisabeth Charlotta, drottning, se Charlotta.
- Hellberg, Johan Carl, publicist, 127.
- Helwig, Christoph von, tysk läkare, 102.
- Henrik Olofsson, frälseman, 63, 65.
- Heurlin, Sven Erland, protokollssekr., 142.
- Hierta, Lars Johan, publicist, 127, 145.
- Hildebrand, Bror Emil, riksantikvarie, 115 f.
- Henric Jacob, köpman, 89.
- Hjelmberg (ej Hjelmberg), Gabriel e. o. regeringsråd, 77.
- Hjort, ätt, 72.
 — Daniel Theodori, magister, 68 f.
 — Ingrid, g. m. Peder Stråle af Sjöared, 69, 71.
 — Sara, g. m. 1) Josua (Arentsson) Örnflycht, 2) Christer Lilliecrona, 69.
- Hjärne, Urban, arkiater, landshövd., 102 f.
 Hobbes, Thomas, eng. filosof, 102.
- Hollbeck, L., fru, 109.
 Hollersin, Grene Maria, träserska, 75.
- Holmgren, Ann-Margret, f. Tersmeden, 146.
- Håkanson, Anders af, frih., landshövd., 171.
 — Olof, talman, 171.
- Imeretien, Alexander Artjilovitj, prins av, 89.
 — prinsessa av, f. Miloslavskij, 89.
- Ingrid Månsdotter, se Roos af Hjelmåter.
- Iveagh, Felix Alexander, rysk officer, 89.
- Izarn, Joseph, fransk publicist, 149 ff.
- Izmajlov, Ivan Petrovitj, rysk diplomat, överste, underkommendant, 89, 91.
- Jackson, Robert, eng. diplomat, 99.
- Janus, L. G., rysk general, 89 f.
- Jennings, Francis, kommerseråd, köpman, 94, 97, 99.
- Jernstedt, Maria, g. m. 1) Erik Quist, 2) Anders Strömsköld, 90.
- Jersjöv, Vasilij Semenovitj, rysk v. guvernör, 89.
- Johannes (Magni) Magnus, ärkebiskop, se Magnus.
- Jon Andersson, ryttmäst., 68.
 — — se Gyldenroos.
 — Guttormsson, frälseman, 63.
 — Larsson, väpn., 67, 71.
 Jonson, Ben, eng. förf., 103.

- Järta, Hans, landshövd., riksarkivarie, 110 ff., 115 f., 127, 141, 145.
Jöns Stensson, se Örnklo.
- Kagg, Leonhard, major, 87, 92 f.
- Kannegieser, köpman, 92.
- Karin Jonsdotter, g. m. 1) Lars Eriksson (3 björnramar), 2) Nils Jönsson (Örnklo), 70 f.
- Karl, konungar, se Carl.
— Mattsson, se Boije af Gennäs.
— Ulfsson, se Sparre.
- Katarina Birgersdotter, se Trolle.
- Kellander, Daniel, med. dr, stadsphysicus, 106.
- Kerstin Jonsdotter, g. m. 1) Anders Andersson (Torskenstierna), 67.
- Kiellberg, Israel, kyrkoh., 89.
- Kjerrulff von Wolffen, Isak, major, 109.
- Klinckowström, Leonhard, frih., statssekr., 90.
— Otto Wilhelm, kansliråd, 89 f.
- Knipercrona, Catharina, g. m. H. Swellengrebel, 92.
— Thomas, kommissionssekr., 90.
— — resident, 92.
- Knut Bosson, se Natt och Dag.
- Knutberg, Carl, kaptän mechanicus, 96.
- Kolytjov, Andrej Michajlovitj, rysk vojevod, 92.
- Koschell, släkt, 100.
- Kristina Eriksdotter, se Gyllenstierna.
— Gregersdotter, se Lejon, rött.
- Kristoffer Olsson, bergsfogde, 67.
- Kröpelin, Hans d. ä., riksråd, 166.
— — d. y., se Oxenstierna.
- Kurbatov, Alexej Alexandrovitj, rysk v. guvernör, 87, 90.
— Peter Vasiljevitj, rysk sekr., 90.
- Kuse, Brita, g. m. Matts Körning, 70.
- Küsel, släkt, 100.
— Jeronymus, köpman, 90.
- Körning, Ingela, g. m. Nils Jönsson (Örnklo), 70.
— Matts, hövitsman, 70.
- La Marck, grevinna de, 113.
- Lampa, Caspar, krigsfiskal, 84.
- La Motraye, Aubry de, fransk förf., 103.
- Lars Eriksson, se Björnramar, 3.
— Haraldsson, se Balk.
- Lefebure, släkt, 100.
- Leffler, Sven Peter, med. dr, förf., boktryckare, 127.
- Le Fort, Peter, rysk överste, 90.
(lejon, rött), Kristina Gregersdotter, g. m. Måns Knutsson (Roos af Hjelmäter), 68.
(lejonansikte), Bengt Nilsson, ridd., 63—66.
(—) Nils Bengtsson, väpn., 65.
- Leopold, Carl Gustaf af, skald, 142.
- Lidner, Bengt, skald, 105, 109.
- Liedner, Olof, organist, 108.
- Liljegren, Johan Gustaf, prof., riksarkivarie, 140.
- Lillie, ätt, 169.
(—) Greger Mattsson, ridd., riksråd, 63.
— Märta, 68.
- (Lilliehöök), Lindorm Nilsson Bonde, kammarh., 159.
- Lilliesparre, ätt, 72.
Sofia, g. m. Nils Bengtsson Silfverbieleke, 70.
- Lindblom, A. E., fil. dr, publicist, 127.
- Lindgren, H. A., publicist, 145.
- Lindsten, Olof, skald, musiker, 77, 80.
- Linné, Carl von, arkiater, botanist, 106.
- Locke, John, eng. filosof, 102.
- Lohrman, Thomas, handelsborgmäst., 90.
- Lopuchin, Avraam Feodorovitj, rysk furste, 90.
- Lovisa Ulrika, drottning av Sverige, 113.
- Lovisin, Margareta (Greta), g. Frölich, 77.
- Lubomirski, Theodor, furste, polsk starost, 89.
- Lundelius, Andreas, med. dr, stadsphysicus, 106.
— Anna Margaretha, g. m. 1) Daniel Kellander, 2) Jacob Boëthius, 106.
- Lundh, Anders, tulltjänsteman, 78.
— Elisabeth (Lisa), g. m. Tolle Bary, 78 f.
- Lunge, dansk ätt, 166.
- Luther, Margaretha, g. m. 1) Barthold Werner, 2) Samuel Worster, 95, 99, 101.
— Martin, reformator, 95.
- Lyon, Georg, köpman, 99.
- Låstbom, August Theodor, e. o. amanuens, förf., 127.
- Löwenhielm, Gustaf Carl Fredric, greve, en av rikets herrar, envoyé, 149.
- Löwenwolde, Gerhard Johan von, baron, ryskt geheimeråd, 90.
- Machiavelli, Nicolò di Bernardo dei, italiensk förf. o. politiker, 103.
- Magdalena Larsdotter, g. m. Jon Larsson, 67.
- Magnus, Johannes, ärkebiskop, 170, 172.
— Olaus, ärkebiskop, 170, 172.
- Maister, William, köpman, 94.
- Maleszewski, polack, 152 f. (Malstaätt), Tomas Johansson, biskop, 65.
- Mannerstråle, Georg (Hysing), kaptän, 108.
— Juliana Catharina Maria, g. m. Anders Daniel Boëthius, 108.
- Marckow, Martin, regementsfältskär, 90.
- Martinau, Johan Chrysostomus, gen.-konsul, 139.
- Matts Mårtensson, lagman, 63.
- Mellin, Jöns, tullskrivare, 78.
- Melnitskij, Nazar Petrovitj, rysk senator, 86.
- Mensjikov, Alexander Danilovitj, rysk furste, senator, 86 f.
- Merling, Jonas Hansson, rådmän, 74 f.
- Meyer, E. F., brukspatron, grossh., 109.

- Middelhusen, Vincens Hemmingsson, se Vincens.
 Middendorff, köpman, 92.
 Miloslavskij, Ivan Michajlovitj, rysk adelsman, 89.
 Montgomery, John, köpman, 94.
 Moore, Thomas, irländsk skald, 151.
 Moræus, Boëthius, Olai, se Boëthius.
 — Daniel Boëthii, se Boëthius.
 Moreau, Jean-Victor, fransk general, 149 f., 152—155.
 Mun, Thomas, eng. ekon. förf., 102.
 Murat, Joachim, konung av Neapel, 151.
 Musin-Pusjkin, Ivan Alexejovitj, rysk greve, senator, 86, 90.
 Måns Knutsson, se Roos af Hjelmsäter.
 Märta Tomasdotter, g. m. Jöns Stensson (Örnklo), 70.
 Möller, advokatfiskal, 77.
 Napoleon I, fransk kejsare, 151—154.
 Narysjkin, Irina, g. m. Ivan Jurjevitj Trubetskoj, 91.
 (Natt och Dag), Knut Bosson, biskop, 168.
 Negelein, Ägidius Christoph, tysk borgmäst., 90.
 Neikter, Jacob Fredric, prof., 129 f.
 Nettelblatt, släkt, 100.
 Newton, Isaac, eng. naturvetenskapsman, 102.
 Nils Andersson, frälsman, 66.
 — se Guse.
 — Bengtsson, se Lejonansikte.
 — Jönsson, se Örnklo.
 Nipertz, Erik, ridd., riksråd, 166.
 Ogarov, Vasilij Michajlovitj, rysk adelsman, 91.
 Olaus Andrea Angermannus, kyrkoh., 105.
 — (Magni) Magnus, ärkebiskop, se Magnus.
 Olof Henriksson, se Stengafvel.
 — Markvardsson, fogde, 67.
 Opuchtin, Vasilij Andrejevitj, rysk senator, 86.
 Oscar I, konung av Sverige o. Norge, 110, 117.
 — II, konung av Sverige, 150.
 (Oxenstierna), Hans Kröpelin d. y., ridd., dekan, 165, 167.
 — Johan Gabriel, greve, riksmarskalk, skald, 132, 142 f., 148.
 Parker, Thomas, gästgivare, 94.
 Pauli, släkt, 100.
 — Anna, 95.
 — Carl Christopher, grosshandl., 95.
 — Johan, fabr., 95.
 Peder Birgersson, se Björnramar, 3.
 — se även Per.
 Pemberton, H., eng. förf., 102.
 Per Larsson, se Björnramar, 3.
 — se även Peder.
 Peter I, rysk kejsare, 83, 88, 92.
 Petersen, släkt, 100.
 Pichegru, Charles, fransk general, 154.
 Piel, Albrecht, rysk major, 90.
 Piper, Carl, greve, k.råd, 81—84, 86 ff., 90 f.
 — Christina, se Törnflycht.
 Plemjannikov, Grigorij Andrejevitj, rysk senator, 86, 90.
 Plomgren, släkt, 100.
 Posse, Mauritz, greve, riksråd, 92.
 — Nils, greve, överstekammarherre, en av rikets herrar, 142 f.
 Preston, Geoffrey (Sigfrid P., Sigfrid Engelsman), 160.
 Prytz, Magnus, publicist, 127.
 Pulst, Andreas, rysk officer, 90.
 Quist, Erik, regementspastor, 90.
 Rabelais, François, fransk förf., 103.
 Ragnhild Nilsdotter, g. m. Ture Andersson (Guse), 63—66.
 Raguzinskij, Savva Vladislavitj, dipl. agent, 90.
 Ramel, Malte, frih., riksråd, hovkansler, 109.
 Ramstedt, fil. mag., 119.
 Rapatel, fransman, 153.
 Rehnshöjd, Carl Gustaf, greve, fältmarskalk, 81 f., 88.
 Reuterholm, Gustaf Adolf, frih., en av rikets herrar, 128, 131 f., 144, 148.
 Richter, C., målare, 99.
 Riddarfort, se Rutherford.
 Rogge, Cort, biskop av Strängnäs, 166, 170.
 Roland, Carl von, major, 81, 90, 92.
 Roos af Hjelmsäter, ätt, 72.
 (—) Ingrid Månsdotter, g. m. Jon Andersson (Torskenstierna), 68, 71.
 (—) Måns Knutsson, fogde, 68.
 Rosén von Rosenstein, Carl (Aurivillius), ärkebiskop, 135, 141 f.
 — Nils, arkitekt, 102.
 — landshövd., statssekr., 112, 114, 119 f., 123, 131—137, 139—142, 144 ff., 148.
 Rosenquist, ätt, 68, 72.
 — Anna, g. m. Åke de Palma, 71.
 — Märta, g. m. Måns Uddesson Örnflycht, 71.
 — Sofia, g. m. Arent Uddesson Örnflycht, 71.
 (Rosensparre), Niels Jensen Feth, kanik, dekan, 166 f.
 Rosenstein, se Rosén von Rosenstein.
 (Rosor, tre), ätt, 167.
 Runius, Johan, skald, 73—80.
 Rutherford, släkt, 159.
 Ruthwen (»Rödvin»), släkt, 159.
 Ruuth, Eric, greve, president, överstemarskalk, 142 f.
 Rzjevskij, Iakov Ivanovitj, rysk vojvod, 92.
 Rålamb, Bror, frih., landshövd., 86.
 — Claes, frih., överhovstallmäst., 148.
 Rödvin, se Ruthwen.

- Saburov, Ivan Dmitrijevitz, rysk vojevod, 91.
- Sahlgren, Niclas, köpman, 99.
- Sainte-Suzanne, se Bruneteau.
- Saitsov, rysk sekr., 88.
- Salander, Eric, ekon. förf., 102.
- Saltykov, Peter Samojlovitz, rysk guvernör, 86, 91.
- Samarin, Michail, Michajlovitz, rysk senator, 86.
- Scarron, Paul, fransk förf., 103.
- Scheffer, Carl Fredrik, greve, riksråd, 113, 121.
- Schefferus, Johannes, prof., 103.
- Schérer, Barthélemy-Louis-Joseph, fransk general o. krigsminister, 152.
- Schröder, Herman, biskop, 101.
- Johan Henric, prof., 111, 115 ff., 121, 125, 129.
- Schröderheim, Elis, statssekr., 135.
- Schönberg, Nils, kommerseråd, 77.
- Scott, John, eng. kyrkoh., förf., 101.
- Seumenicht, Anton von, rysk officer, 93.
- Shakespeare, William, eng. förf., 103.
- Sherlock, William, eng. domprost, 101.
- Sieniawski, Adam, polsk kronfältherre, 93.
- Siennicki, Jan, 93.
- Kazimierz Krzysztow (Kasimir Christoph), litauisk officer, 93.
- Sigfrid Engelsman, se Preston.
- Silverstolpe, Fredrik Samuel, överintendent, 129 f.
- Simpa, Torsten-Notholmsson, se Bralstorp.
- Sinjavin, Larion Akimovitz, rysk vojevod, 91.
- Sjafirov, Michail Pavlovitz, rysk sekr., 91.
- Peter Pavlovitz, rysk baron, vicekansler, 86, 91.
- Sjemjakin, Vasilij, rysk officer, 91.
- Sjöberg, Carl, rektor, 109.
- Skjöldebrand, Knut Erik, frih., landshövd., 139.
- Smitt Berent, rysk kapten-löjtn., 91.
- Sokolnikov, Vasilij, rysk officer, 91.
- Sommer Hoff, Joh. Chr., 102.
- Soult, Nicolas-Jean de Dieu, hertig av Dalmatien, fransk marskalk, 151.
- Sparre, ätter, 167, 169.
- Fredrik, greve, rikskansler, 142 f.
- (— Salsta-Ångsö-Toftasläkt), Karl Ulfsson, ridd., marsk, 159.
- Speed, John, eng. historiker, 103.
- Spener, Jacob, tysk teolog, 101.
- Spetz (Spitz), Christina, skomakaränka, 95.
- Stedingk, Curt von, greve, fältmarskalk, diplomat, 138.
- (Stenbock, äldre ätten) Knut Olofsson April, kanik, kyrkoh., 165.
- (Stengafvel), Olof Henriks-son, frälseman, 70.
- Stiernhielm, Georg, skald, 67, 102.
- Strauch, Augustin, rysk officer, 91.
- Stresjnev, Tichon Nikititz, rysk senator, guvernör, 86 f., 91.
- Stromberg, ätt, 77.
- Strömner, Brita Catharina, g. m. Bengt Forssell, 107.
- Strömsköld, Anders, major, 90 f.
- Suchtelen, Johan Peter van, rysk greve, diplomat, 109.
- Svedberg, Jesper, biskop, 82.
- Swellengrebel, Henrik, köpman, 92.
- Swift, Jonathan, eng. förf., 103.
- Sykes, köpman, 98 f.
- Taube, Hedvig, riksgrevinna von Hessenstein, 79.
- Teppati, Carl, rysk guvernementssekr., 91.
- Tersmeden, Carl, v. amiral, 78 f.
- Nils, kammarherre, 135 f., 138, 140 ff., 146, 148.
- Thorsander, Johan, prof., domprost, 115.
- Tjepelev, Ivan Lukitj, rysk djak, 87.
- Tomas Johansson, se Malstaätt.
- Torkel Jonsson, frälseman, 63, 65 f.
- Tornberg, Carl Johan, prof., 114 f., 121.
- Toropov, Andrejån, rysk undersekr., 91.
- Torsk, Jonas, kyrkoh., 78.
- Torskenstierna, ätt, 67—72.
- (Tott), Hans Åkesson, ridd., riksråd, lagman, 64.
- Toutin, släkt, 100.
- Tranchell, kassör, 109.
- Tre rosor, ätt, se Rosor, tre.
- Triewald, Margaretha Elisabeth, g. m. Johan Falckson, 95 f.
- Märten, kapten mechanicus, 95 f., 98, 104.
- smed, 104.
- Samuel, holsteinskt statsråd, skald, 102, 104.
- Troil, Knut von, expeditionsssekr., 138.
- Uno von, ärkebiskop, 114, 118—126, 129 ff., 138, 147.
- Trolle, G. af, 109.
- Gustaf, ärkebiskop, 170.
- (—) Katarina Birgersdotter, g. m. Lars Haraldsson (balk), 65.
- Trolle-Wachtmeister, Carl Axel, se Wachtmeister.
- Trubetskoj, Ivan Jurjevitz, rysk furste, general, 91.
- Ture Andersson, se Guse.
- Törne, Olof von, kommerseråd, 80.
- Törnflycht, Christina, g. m. Carl Piper, 83 f.
- Michael, greve, överståthållare, 88.
- Ugglas, Samuel af, greve, en av rikets herrar, 114, 118—126, 131, 142 f., 147.
- Utterklou, Anders, kommissionssekr., 91.
- Wachslager, Georg, frih., hovkansler, 90.
- Wachtmeister, Carl Axel Trolle-, greve, riksdrots, 124, 131.
- Wahlenberg, Göran, prof., 117, 136.

- Wahlström, Jonas Gustaf, riksdagsman, publicist, 127.
- Wallerius, Anna Elisabeth, g. m. Samuel Aurell, 108 f.
- Wallmark, Pehr Adam, kansliråd, publicist, 127.
- Wallquist, Olof, biskop, 135.
- Wedel-Jarlsberg, Johan Caspar Herman, greve, riksståthållare, 151.
- Weide, Adam, rysk general, 87 f., 93.
- Weihe, Friedrich Christopher von, löjtn., 83, 85, 87 f., 91 ff.
- Weisbrod, eng. diplomat, 83, 87.
- Veljaminov-Zernov, Feodor Matvejevitj, rysk överste, 91.
- Vène, fransk officer, 151.
- Werner, Barthold, köpman, 95.
- Christina, 95, 99.
- Westermarck, Nils, jaktlöjtn., 76.
- Westman, Peter, köpman, 97.
- Whitworth, Charles, eng. baron, diplomat, 90.
- Wickham, William, eng. poetiker, 151 f.
- Wightman, köpman, 98 f.
- Willin, Catharina, 109.
- Willing, Peder Olofsson, sergeant, 69.
- Winberg, Johan Ulric, grossh., 109.
- Vincens Hemmingsson (Middelhusen), biskop, 171.
- Wingqvist, Olof, prof., 115 —118, 136 f., 145, 147.
- Wingård, Carl Fredrik af, ärkebiskop, 111 f., 114 f., 136.
- Vinhagen, Henrik, hovmäst., 83 f., 91.
- Volkonskij, Grigorij Ivanovitj, rysk furste, senator, 86, 91.
- Volkov, Alexej Tichonovitj, rysk adelsman, 91.
- Wordsworth, Samuel, köpman, 97, 99.
- Voronetskij, Ivan Vasiljevitj, rysk överste, 91.
- Worster, Anna, g. m. Johan Pauli, 95.
- Catharina, 95.
- Eleonora, 95.
- Elisabeth, g. m. 1) Mårten Triewald, 2) Carl Knutberg, 95 f.
- Worster, Margaretha, g. m. Johan Clason, 95.
- Maria, g. m. Petrus Filenius, 95.
- Samuel, köpman, 94—104.
- — Luther, 95 f.
- Sara, g. m. Carl Christopher Pauli, 95.
- Vult von Steijern, Hedvig Eleonora, g. m. Georg Hysing, adl. Mannerstråle, 108.
- Wurster, släkt, 96.
- Carl Raphael, löjtn., 96.
- Zajtsof, Nikifor, rysk djak, 91.
- Zederström, Bengt, kapten, 93.
- Zedritz, Johan, handelsman, 96.
- Örnflycht, Arent Uddesson, frälseman, 71.
- Örnklo, ätt, 72.
- Jöns Nilsson, frälseman, 69 ff.
- (—) — Stensson, frälseman, 70.
- (—) Nils Jönsson, frälseman, 70.

PERSONHISTORISK TIDSKRIFT

FYRTIOFÖRSTA ÅRGÅNGEN

1941—1942

UTGIVEN AV

PERSONHISTORISKA SAMFUNDET

GENOM

BENGT HILDEBRAND

STOCKHOLM 1942—45

KUNGL. BOKTRYCKERIET. P. A. NORSTEDT & SÖNER

453440

PERSONHISTORISK

TIDSKRIFT

FÖR FÖRSTA ÅRSGÅNGEN

UTGIVEN MED STATSUNDERSTÖD

REDAKTÖREN

BRANT HILDEBRAND

ÅR 1881

PERSONHISTORISK
TIDSKRIFT

FYRTIOANDRA ÅRGÅNGEN

1941—1942

UTGIVEN AV

PERSONHISTORISKA SAMFUNDET

GENOM

BENGT HILDEBRAND

STOCKHOLM 1942—45

KUNGL. BOKTRYCKERIET. P. A. NORSTEDT & SÖNER

430117

PERSOINHISTORISK

TIDSKRIFT

FÖR HONORÄR ARBETEN

UTGIVEN MED STATSUNDERSTÖD

FÖR NÄRVARANDE SAMFUNNET

ÅR 1881

Följande av Samfundets skrifter utlämnas efter rekvisition hos sekreteraren (adress se nedan) till nedannämnda pris:

- Svenska Autografsällskapets tidskrift, Del I, nr:is 3, 7—12, årg.**
1879—1888 (h. 1, 2 o. 4—6 saknas), per nr: . . . . . kr. 3:—.
- Svenska Autografsällskapets tidskrift, Del II, nr:is 1—12, årg.**
1889—1896 (340 sid.), lämnas fullständig till nedsatt pris av . . . . . kr. 18:—.
- Personregister till delarne I och II (44 sid.) . . . . . kr. 6:—.**
- Personhistorisk tidskrift:**
Årg. I (1898—1899) h. 3 o. 4 à kr. 3:75 (h. 1 o. 2 slutsålda).
• II (1900) h. 1 o. 2 à kr. 3:75 (h. 3 o. 4 slutsålda).
• III (1901, slutsåld).
• IV (1902) — årg. XXIV (1923) à kr. 15 per årg. utom årg. VIII (1906), som är slutsåld.
• XXV (1924) — XXX (1929) och årg. XXXII (1931) — XLII (1943) à kr. 10:—; årg. XXXI (1930), h. 1—2 à kr. 20:—, h. 3—4 à kr. 5:—.

Skrifter och Handlingar, utg. genom Svenska Autografsällskapet:

- I. Sit Nikolai kyrkas i Stockholm vigselbok, 1. 1604—1650 och 2. 1651—1700 (182 sid.), utg. av F. U. Wrangel . . . . . kr. 9:—.
- II. En adlig och furstlig hofpredikant under 1600-talets senare hälft, P. G. Öjer; utg. af Karl af Schmidt (82 sid.) . . . . . kr. 4:50.
- III. Släkten Aminoff (slutsåld).
- IV. Klosterfolket i Vadstena af C. Silfverstolpe (slutsåld).
- V. Svenska porträtt i samlingarna vid Uppsala universitet, förteckn. af N. Sjöberg (6+87 sid.) med 31 porträtt; ingår i årg. III o. IV.
- VI. Sverkarne under dannebrogen 1848—50, med tillägg (102+24 sid.), af B. Schöldström, med 97 porträtt (slutsåld).
- VII. Svensk genealogisk litteratur, förtecknad af J. A. Almquist (80 sid.) . kr. 6:—
- VIII. Porträttsamlingarna å Edsberg och Hedensberg (23 sid. och 14 porträtt + 56 sid. och 3 porträtt); ingår i årg. VI h. 3—4 och årg. VII h. 4.

Skrifter, utg. av Personhistoriska Samfundet:

1. Köpings stads tjänstemän 1605—1905 af G. Elgenstierna (106 sid.); ingår i årg. VIII h. 3—4.
2. Kalmar regementes chefer 1623—1907 af F. Rudelius (160 sid. + 23 porträtt); ingår i årg. IX h. 3—4.
3. Register till Personh. Samfundets porträttsamlingar årg. I—III (1906—08); ingår i årg. XI h. 2—4 och XII h. 1—2; även separat . . . . . kr. 6:—.
4. Personhistoriska anteckningar rörande Kristianstads magistrat och andra stadens tjänstemän under åren 1700—1800, af Karl Enghoff . . . . . kr. 6:—.
5. V. Millqvist, Svenska Riksdagens Borgarstånd 1719—1866. Personhistoriska anteckningar; ingår i årg. XIII, h. 2—3, även separat . . . . . kr. 6:—.
6. Erik XIV:s almanacksanteckningar, hans dagböcker, ritningar och musiknoter i urval, utg. af C. M. Stenbock; ingår i årg. XIV h. 2—3.
7. Olof och Caroline Wijks porträttsamling. Beskrifven af Nils Sjöberg; ingår i årg. XV h. 4.
8. Grefve Reinhold von Rosens porträttsamling. Beskrifven af Nils Sjöberg; ingår i årg. XVI h. 1—2.
9. Namnlister över officerskårerna vid svenska s. k. mánningssregementen till häst och stándsdragoner under stora nordiska kriget av V. Hamilton, C. H. Kreiger och E. Leijonhufvud; ingår i årg. XVIII h. 1—2.
10. Namnlister över officerskårerna vid svenska s. k. mánningssregementen till fot under stora nordiska kriget av E. Leijonhufvud . . . . . kr. 10:—.
- Dödslistor från och med år 1899 till och med år 1903 à . . . . . kr. 3:—.
- Margareta Brahes svenska familjeporträtt i Hessen. Beskrivna av Georg W. Fleetwood . . . . . kr. 10:—.

Medlemsavgiften i Personhistoriska Samfundet är kr. 10:— pr år + 50 öre för porto och uttages såsom postförskott för Personhistorisk Tidsskrift. Önskan om inträde anmäles till Samfundets sekreterare, Docenten Fil. Dr Bengt Hildebrand, Riksarkivet, Stockholm 2 (tjänstetel. 11 52 32). Bokhandelspris för löpande årgång är kr. 12:50.

Samfundets ledamöter uppmanas att verka för ökning av Samfundets medlemsantal.

Stockholm 1945. Kungl. Boktr. P. A. Norstedt & Söner 430117